

Jaarverslag 2021 van de Vlaamse Gemeenschap

Financieel rapport bij de algemene rekeningen 2021

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2021	5
DE BALANS OP 31.12.2021	6
Immateriële vaste activa.....	7
Materiële vaste activa	7
Financiële Vaste Activa	8
Vorderingen op meer dan één jaar	12
Vorderingen op ten hoogste één jaar	13
Geldbeleggingen.....	15
Liquide middelen.....	15
Overlopende rekeningen van het actief	16
Eigen vermogen.....	19
Reserves	20
Kapitaalsubsidies.....	20
Voorzieningen	20
Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	23
Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar.....	25
Handelsschulden op ten hoogste een jaar	25
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten.....	27
Overige schulden.....	28
Overlopende rekeningen van het passief	29
DE RESULTATENREKENING 2021	31
Bedrijfsopbrengsten	31
Omzet	32
Andere bedrijfsopbrengsten	32
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten.....	34
Bedrijfskosten.....	35
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	35
Diensten en diverse goederen.....	36
Personeelskosten	38
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	40
Voorzieningen	40
Andere bedrijfskosten	41
Niet-recurrente bedrijfskosten.....	42
Financiële opbrengsten	43

Financiële kosten.....	43
INVLOED CORONAMAATREGELEN OP DE BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING.....	45
Invloed op het actief van de balans	45
Invloed op de resultatenrekening.....	46
INVLOED RELANCEMAATREGELEN OP DE BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING	48
Invloed op het actief van de balans	48
Invloed op de resultatenrekening.....	48
JAARVERSLAG OVER BUDGETTAIRE RAPPORTERING BEGROTINGSJAAR 2021	53
<i>Middelenbegroting</i>	53
Afdeling 9: Ministerie Vlaamse Gemeenschap.....	53
Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	53
<i>Uitgabenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten</i>	54
Afdeling 1: Ministerie Vlaamse Gemeenschap.....	54
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	57
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	58
<i>Uitgabenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningskredieten</i>	59
Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap.....	59
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	61
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	62
<i>Uitgabenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten</i>	63
<i>Uitgabenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningskredieten</i>	63
<i>Samenvatting uitvoeringsrekening begroting</i>	64
<i>Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering</i>	66

VOORWOORD

Per 1 januari 2020 is de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) in werking getreden. De VCO voorziet, net zoals in de afgelopen jaren, zowel een bedrijfseconomische als een budgettaire boekhouding. Daardoor bevat de jaarrapportering zowel een bedrijfseconomisch als een budgettair luik.

Uiteraard kunnen we in 2021, net zoals in 2020, niet naast de impact van de coronapandemie kijken. Die beïnvloedt net zoals in 2020 haast alle posten van de jaarrekening.

Nieuw in 2021 is het investeringsplan 'Vlaamse Veerkracht'. Een investering van 4,3 miljard in heel uiteenlopende domeinen. Van cultuur tot sport, van onderwijs tot de zorgsector en van technologie tot milieu. Maar vooral een investering in elke Vlaming. Dit investeringsplan is doorvertaald naar 180 relanceprojecten. Voor 55 projecten zal men maximaal beroep doen op het Herstelfonds 'NextGenerationEU'. Dat investeringsplan is in 2021 nog eerder beperkt zichtbaar in het resultaat van het boekjaar omdat dat focus logischerwijs de eerste twee jaar op het aangaan van de verbintenissen ligt. De uitvoering van die verbintenissen zal de komende jaren meer en meer zichtbaar worden in het resultaat.

Wat ook opvalt is dat de nieuwe aanrekeningsregels voor inkomens- en kapitaaloverdrachten, sinds de invoer van het VCO, is doorgedrongen tot alle gelederen van de Vlaamse administratie en dat er bij een nieuwe subsidiestroom altijd de reflex wordt gemaakt naar de nieuwe aanrekeningsregels.

Vernoemenswaardig is ook de extra inspanning, die er geleverd werd binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken voor de aanrekening van prestaties 2021 maar waarvoor er nog geen factuur werd ontvangen.

Tot slot werden er dit jaar een aantal nieuwe voorzieningen aangelegd voor juridische geschillen en voor toekomstige risico's en kosten. Zo werd er een voorziening aangelegd voor 1) de geschillendossiers van het Vlaams Fonds voor Lastendelging 2) de terugbetaling van leningen waarbij de terugbetaling onzeker is 3) het onderwijspersoneel dat op dit moment in het systeem 'Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het pensioen' zit 4) de pensioenschuld van de rechtsvoorganger van VVM De Lijn en 5) de overgenomen pensioenlasten van de vastbenoemde personeelsleden van de VRT.

De gehanteerde waarderings- en aanrekeningsregels zijn terug te vinden in de jaarrekening.

Voor alle rapporten van de jaarrapportering maken we gebruik van de gegevens uit het financieel systeem OraFin. Tussen de resultatenrekening in de jaarrekening en de budgettaire uitvoeringsrekening wordt een aansluiting gemaakt. De financiële rapportering van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is op die manier gelijklopend aan deze van de andere rechtspersonen van de consolidatiekring Vlaamse Overheid.

JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2021

Het jaarverslag over de bedrijfseconomische rapportering bespreekt de balans en resultatenrekening van de Vlaamse Gemeenschap op 31 december 2021, zoals opgenomen in de bedrijfseconomische jaarrapportering van de Vlaamse Gemeenschap over het boekjaar 2021. De gerapporteerde cijfers zijn die van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, inclusief Diensten met Afzonderlijk Beheer en de orde- en thesaurierekeningen.

De bespreking van de cijfers besteedt vooral aandacht aan de inhoud van de verschillende rubrieken door de belangrijkste items weer te geven. Bijkomend is er duiding wanneer er verrichtingen geregistreerd werden zonder budgettaire impact zoals aanpassingen in de inventaris of afschrijvingen. Een overzicht hiervan wordt weergegeven in de budgettaire jaarrekening in VO19 'Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering'.

Net zoals vorig jaar zijn in de jaarrekening 2021 alle interne verrichtingen opgenomen.

De balans is een momentopname van het vermogen en de schulden van de Vlaamse Gemeenschap op 31 december 2021. Het balanstotaal op 31 december 2021 bedraagt 42.887,1 miljoen euro, wat een stijging is van 8,4% ten opzichte van 2020. In absolute bedragen bedraagt de toename 3.327,2 miljoen euro.

De vaste activa zijn toegenomen met 6,2% (+2.173,1 miljoen euro). Dat is vooral toe te schrijven aan de herwaardering en de volstorting van kapitaal van de deelnemingen.

Ook de vlottende activa zijn gestegen met 25,2% (+1.154,1 miljoen euro).

Aan de passiefzijde wordt er, ondanks de herwaardering van de financiële vaste activa, een daling van het eigen vermogen vastgesteld. Dat is toe te schrijven aan het negatief resultaat van het jaar. Het eigen vermogen daalt met 2.629,7 miljoen euro.

Het vreemd vermogen is ten opzichte van vorig jaar gestegen met 15%. Dat is een stijging met 4.524,1 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken zijn:

- De financiering van de corona-maatregelen;
- De toename van de EMTN-leningen;
- De stijging van de overige schulden. De stijging van deze schuld situeert zich voornamelijk bij de te betalen toelagen aan de entiteiten van de Vlaamse overheid;
- Het via overlopende rekeningen correct aanrekenen van de inkomensoverdrachten.

Het bedrijfseconomisch nettoresultaat van het boekjaar bedraagt -3.897,8 miljoen euro omwille van de hierboven vernoemde oorzaken.

De cijfers worden verder in dit document verduidelijkt.

DE BALANS OP 31.12.2021

Na verwerking van het resultaat in de balans bedraagt het balanstotaal 42.887,1 miljoen euro.

	<u>Codes</u>	<u>Boekjaar</u>	<u>Vorig boekjaar</u>
Vaste activa	21/28	37.147,4	34.974,3
Immateriële vaste activa	21	15,9	18,7
Materiële vaste activa	22/27	17.753,4	17.537,2
Financiële vaste activa	28	19.378,1	17.418,4
Vlottende activa	29/58	5.739,7	4.585,6
Vorderingen op meer dan één jaar	29	2.182,6	1.572,6
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	2.561,2	2.331,2
Geldbeleggingen	50/53	13,9	25,3
Liquide middelen	54/58	0,0	424,7
Overlopende rekeningen	490/1	982,0	231,8
TOTAAL van de ACTIVA	20/58	42.887,1	39.559,9

	<u>Codes</u>	<u>Boekjaar</u>	<u>Vorig boekjaar</u>
Eigen vermogen	10/15	6.853,6	9.483,3
Herwaarderingsmeerwaarden	12	8.850,1	7.586,8
Reserves	13	9,0	9,0
Overgedragen winst (verlies) (+)/(-)	14	-2.008,0	1.887,5
Kapitaalsubsidies	15	2,5	
Voorzieningen	16	1.544,6	111,8
Schulden	17/49	34.488,9	29.964,8
Schulden op meer dan één jaar	17	22.016,8	18.784,2
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	11.063,3	10.086,5
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	740,4	593,7
Financiële schulden	43	1.482,3	1.824,8
Handelsschulden	44	691,1	619,3
Ontvangen vooruitbetalingen	46	2,3	2,3
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	1.072,9	1.168,5
Overige schulden	47/48	7.074,3	5.877,9
Overlopende rekeningen	492/3	1.408,8	1.094,1
TOTAAL van de PASSIVA	10/49	42.887,1	39.559,9

Naar **aanwending van het vermogen – m.a.w. het ACTIEF** – stellen we het volgende vast:

86,6 % van het balanstotaal is de netto boekwaarde van het vast actief.

13,4 % van het balanstotaal behoort tot het vlottend actief.

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Immateriële vaste activa

De netto boekwaarde van het immaterieel vast actief bedraagt op 31.12.2021 15,9 miljoen euro t.o.v. 18,7 miljoen euro eind vorig jaar. De immateriële vaste activa omvatten vooral software en softwarelicenties, evenals de aangekochte emissierechten.

Samenstelling:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Licenties	1,3	1,7
Software	7,1	8,5
Databanken	0,5	0,5
Emissierechten	0,9	0,9
Overige	6,1	7,1
Totaal	15,9	18,7

De aanschaffingen in het huidig boekjaar bedragen 5,3 miljoen euro. Verder zijn er buitengebruikstellingen voor een netto boekwaarde van 0,1 miljoen euro en overboekingen van activa in aanbouw naar immateriële activa voor 8,1 miljoen euro.

Materiële vaste activa

De netto boekwaarde van het materieel vast actief, dat is de aanschaffingswaarde minus de afschrijvingen geboekt tot op 31.12.2021, bedraagt 17.753,4 miljoen euro tegenover 17.537,2 miljoen euro eind 2020.

De netto boekwaarde van het materieel vast actief wordt hoofdzakelijk vertegenwoordigd door:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Terreinen	1.959,3	1.873,7
Gebouwen	95,6	62,2
Werken van burgerlijke bouwkunde	14.705,6	14.518,7
Vaste activa in aanbouw	707,1	771,5
Overige	285,8	311,1
Totaal	17.753,4	17.537,2

De twee belangrijkste posten hierin zijn de terreinen en gebouwen alsmede de werken van burgerlijke bouwkunde.

De vertaling van de inventarisatie van **terreinen en gebouwen** naar waardering werd in 2019 al aangepakt, maar zal de komende jaren nog verder verfijnd worden. Het verder vervolledigen van de vastgoeddatabase met de nodige gegevens om tot een degelijke waardering te komen is een tijdrovend werk dat veel overleg vraagt met de verschillende betrokken actoren. Hiervoor werden reeds acties ondernomen maar de resultaten van deze acties zijn in het boekjaar 2021 nog niet zichtbaar en zullen verwerkt worden in de komende boekjaren.

Tot 2019 werd de aanschaffingswaarde van de **werken van burgerlijke bouwkunde** opgenomen in de balans en afgeschreven volgens het koninklijk besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat. Vorig boekjaar werd overeenkomstig VABN-advies 2018/9 een nieuwe waarderingwijze toegepast.

De nieuwe waarderingwijze had als eerste doelstelling dat voor de (materiële) vaste activa er maximaal aansluiting gezocht werd met bestaande operationele databanken.

Als tweede doelstelling beoogde de aanpassing een overeenstemming met de werkelijke toestand van de werken van burgerlijke bouwkunde.

Specifiek voor de werken van burgerlijke bouwkunde werd in 2019 een herwerkte beginbalans geïmplementeerd voor deze die ressorteren onder de intern verzelfstandigde agentschappen Wegen en Verkeer en Maritieme Dienstverlening en Kust en de afdeling Expertise Beton en Staal van het Departement MOW, allen entiteiten van het beleidsdomein MOW. De basisinfrastructuur (wegen en fietspaden) werd in 2020 geherwaardeerd. Hierbij werd rekening gehouden met de opmerkingen van het Rekenhof inzake het mee activeren van de gerelateerde bijkomende kosten.

Voor de werken van burgerlijke bouwkunde die ressorteren onder de afdeling Maritieme Toegang van het Departement MOW dient er nog een herwerkte beginbalans opgemaakt te worden. De nodige contacten met de betrokkenen werden gelegd, met de bedoeling om deze ook zo correct mogelijk in de boekhouding op te nemen. De effecten van deze ondernomen acties zullen hun vruchten afwerpen in de jaarrekening 2022.

Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa, zoals geregistreerd in de boekhouding, bedragen 19.378,1 miljoen euro.

De financiële vaste activa worden onderverdeeld in enerzijds deelnemingen en anderzijds vorderingen (in miljoen euro).

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Deelnemingen	13.345,9	11.669,9
Vorderingen	6.032,2	5.748,5
TOTAAL	19.378,1	17.418,4

Bij de **deelnemingen** worden volgende bewegingen genoteerd (in miljoen euro):

Omschrijving	31/12/2020	Beweging	Herwaardering	31/12/2021
BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL(BAM)	839,6	262,5	35,1	1.137,2
DE VLAAMSE WATERWEG	2.283,3	-7,1	126,3	2.402,5
DIESTSE POORT	4,6		0,3	4,9
FIDIMEC	23,2	24,1	-1,4	45,9
FINLAB	92,0	12,7	0,1	104,8
FINOCAS NV	92,5		-0,1	92,4
GIGARANT	312,7		-41,0	271,7
LIMBURGSE RECONVERSIEMAATSCHAPPIJ	426,8	55,0	7,7	489,5
LOM ANTWERPEN	5,9		1,4	7,3
LOM OOSTENDE - BRUGGE	13,7		-0,1	13,6
MAATSCHAPPIJ VAN HET GROND-EN INDUSTRIEEL BELEID VAN HET LINKEROEVER GEBIED	90,6	0,1	0,8	91,5
PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN (PMV)	1.354,1	40,0	947,9	2.342,0
SCHOOLINVEST	279,1		1,0	280,1
TECHNOPOLIS	7,8		-0,6	7,2
DE WERKVENNOOTSCHAP	38,1		0,2	38,3
VLAAMS ENERGIEBEDRIJF	44,0		0,5	44,5
VLAAMSE HAVENS	16,4		0,2	16,6
VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)	45,5		11,4	56,9
VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)	2.392,7		-84,0	2.308,7
VLAAMSE MILIEUHOLDING (VMH)	0,0			0,0
VLAAMSE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ (VPM)	475,5		7,5	483,1
VLAAMSE RADIO EN TELEVISIE (VRT)	278,8		5,4	284,2
VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN	1.477,5		45,4	1.523,0
ANDERE (Sociale huisvestingsmaatschappijen)	0,3			0,3
ALTERFIN	1,0			1,0
VITRUFIN	0,0			0,0
ETHIAS	753,3		197,9	951,2
IMEC ISTART FUND	0,4	0,7	-0,2	0,9
INCOFIN	1,0			1,0
LHB	2,2		-0,1	2,1
TRIVIDEND	0,5		0,3	0,8
VIAPASS	0,6		0,1	0,6

DE WATERGROEP	276,0		8,0	284,0
FLANDERS FUTURE TECHFUND	0,0	18,8		18,8
VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ	40,2		-0,9	39,3
TOTAAL	11.669,9	406,8	1.269,2	13.345,9

De belangrijkste transacties hebben zich voorgedaan bij:

BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL (BAM)

	Bewegingen 2021 (miljoen euro)
Volstorting kapitaalsverhoging voorgaande jaren	+262,5
Terugname waardevermindering voorgaande jaren	+35,1
Totaal bewegingen	297,6

In 2018 werd een kapitaalverhoging bij de BAM doorgevoerd van 350 miljoen euro met onmiddellijke volstorting van 25% voor een bedrag van 87,5 miljoen euro. In 2021 werd het resterend bedrag van 262,5 miljoen euro volstort voor de werken van de Oosterweelverbinding en omdat men vanaf 2022 wil overgaan naar rechtstreekse financiering van de Oosterweelverbinding.

De kapitaalsverhoging van 30,0 miljoen euro bij FIDIMEC (volstort kapitaal: 24,1 miljoen euro) is een participatie in het Imec.xpand II investeringsfonds en kadert in het project 'Vlaamse Veerkracht – Vlaanderen Chiplab van de wereld'.

De kapitaalsverhoging van 40,0 miljoen euro bij FINLAB nv (volstort kapitaal: 12,7 miljoen euro) kadert eveneens in het Vlaamse Veerkracht project 'Vlaanderen Chiplab van de wereld' en is bestemd om de clean room-capaciteit van IMEC te vergroten.

LIMBURGSE RECONVERSIEMAATSCHAPPIJ en PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN (PMV)

LRM	Bewegingen 2021 (miljoen euro)
Volstorting kapitaalsverhoging voorgaande jaren	+50,0
Kapitaalsverhoging van 5,0 miljoen euro (volstort: 5,0 miljoen euro)	+5,0
Meerwaarde	+7,7
Totaal bewegingen	62,7

PMV	Bewegingen 2021 (miljoen euro)
Kapitaalsverhoging van 240 miljoen euro (volstort: 80 miljoen euro)	+80,0
Correctie kapitaalsverhoging door fusie met Vlaamse Milieuholding (VMH) van het niet volstort bedrag: 40 miljoen euro	-40,0
Meerwaarde	+947,9
Totaal bewegingen	987,9

De kapitaalsverhoging van 240,0 miljoen euro bij PMV en van 5,0 miljoen euro bij de Limburgse Reconversie Maatschappij is bedoeld als startkapitaal voor het Welvaartsfonds dat deel uitmaakt van het Vlaams Herstelplan. Het Welvaartsfonds wil een antwoord bieden op de solvabiliteitsproblemen waarmee de Vlaamse bedrijven geconfronteerd worden door de coronacrisis.

Om aan een terechte opmerking van het Rekenhof tegemoet te komen, werd er voor PMV een correctie uitgevoerd op voorgaande jaren. Bij de fusie van PMV met VMH, die in 2020 is doorgedaan, werd geen rekening gehouden met het niet volstort kapitaal van 40,0 miljoen euro.

In het verleden werd er bij de herwaardering van PMV rekening gehouden met de individuele jaarrekening. Dit jaar werd er, om de eigen waarderingsregels te respecteren, rekening gehouden met de geconsolideerde jaarrekening. Het effect van deze wissel is een meerwaarde van 197,9 miljoen euro.

FLANDERS FUTURE TECHFUND, met als doel het ontwikkelen van investeringsactiviteiten in technologie, werd in 2019 opgericht. Van het oprichtingskapitaal van 75 miljoen euro werd dit jaar een eerste schijf van 18,8 miljoen euro volstort.

Voor de waardering van de participaties werden de waarderingsregels uit de handleiding voor de boekhoudregels gehanteerd. Dat leidde tot de volgende herwaarderingen:

	Herwaardering (miljoen euro)
Meerwaarden (geboekt op het passief van de balans)	1.263,2
Terugnane op geboekte waardeverminderingen (geboekt in het resultaat niet-recurrente financiële opbrengst)	36,1
Minwaarden (geboekt in resultaat als niet-recurrente financiële kost)	-30,1
Totaal	1.269,2

De **vorderingen** worden hoofdzakelijk vertegenwoordigd door:

Vordering op	Openstaand bedrag (in miljoen euro) op lange termijn	Openstaand bedrag (in miljoen euro) op korte termijn
VMSW	5.275,2	187,9
School Invest	712,8	255,0
Diestse Poort	36,6	2,0
Borgtochten	7,6	0,0
TOTAAL	6.032,2	444,9

Het openstaand bedrag op korte termijn is terug te vinden bij de overige vorderingen op korte termijn onder de post "Vorderingen op entiteiten die tot de Vlaamse overheidssector behoren". Deze worden verderop besproken.

De nieuwe transacties in 2021 bestaan uit de toegekende (renteloze) leningen aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) ten bedrage van 500,0 miljoen euro en aan School Invest ten bedrage van 53,2 miljoen euro.

In 2021 werd er voor een totaalbedrag van 201,7 miljoen euro aan openstaande leningen terugbetaald door VMSW (170,1 miljoen euro), School Invest (29,0 miljoen euro) en Diestse poort (2,6 miljoen euro).

Vorderingen op meer dan één jaar

De lange termijn vorderingen bedragen 2.308,1 miljoen euro en zijn op te splitsen in een deel dat op meer dan één jaar (2.182,6 miljoen euro) en een deel dat volgend jaar zal teruggevorderd worden (125,5 miljoen euro). De vorderingen die volgend jaar zullen teruggevorderd worden zijn in de balans onder de rubriek overige vorderingen op ten hoogste één jaar terug te vinden (zie verder).

Bedragen in miljoen euro:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Vorderingen op meer dan één jaar	2.182,6	1.572,6

De lange termijn vorderingen zijn meer in detail als volgt uit te splitsen (in miljoen euro):

Omschrijving	Meer dan één jaar	Ten hoogste één jaar
Lening aan BAM	176,5	0
FRGE Energieleningen	60,6	15,4
Terugvorderbare voorschotten VLM – landinrichtingsprojecten	71,4	0
Terugvorderbare voorschotten De Vlaamse Waterweg gedeerde ontvangsten uit watervang	17,9	0
Lening aan Universiteit Antwerpen	2,7	0,4
Leningen aan Vlaams Woningfonds	1.409,5	51,5
Impulseo-leningen	3,5	1,6
Erfgoedleningen	12,6	0,6
Lening vzw De Warande	0,6	0,1
Voorschotten sluis Terneuzen	303,1	0
Handelshuurleningen (n.a.v. corona)	3,9	11,5
Heropstartleningen (nieuw)	85,6	19,8
Overbruggingskredieten taxi's	0,6	0,1

Betaaluitstel federale overheid negatief inhaalbedrag C2 ziekenhuizen	23,8	23,6
De Hefboom	4,8	0,5
Sportnoodkoop leningen (nieuw)	4,9	0,3
Overige	0,6	0,1
TOTAAL	2.182,6	125,5

De duidelijke toename van de vorderingen op lange termijn is enerzijds vooral toe te schrijven aan de rechtstreekse financiering van het VWF. Er werden dit jaar voor 425,0 miljoen euro nieuwe lange termijn vorderingen geboekt t.o.v. het VWF gezien de grotere cashbehoefte van het VWF door het hogere bedrag aan nieuwe bijzondere sociale leningen.

Anderzijds is het saldo van de openstaande voorschot 'Sluis Terneuzen' gestegen naar 303,1 miljoen euro. Op 31 december 2020 bedroeg dit saldo 151,2 miljoen euro. Uit de ingediende verantwoordingsstukken met betrekking tot de cofinanciering van de Sluis Terneuzen blijkt namelijk dat de toegekende voorschotten t.o.v. de effectief gemaakte kosten in 2021 te hoog zijn.

Nieuw dit jaar zijn de heropstartleningen. Sinds 31 mei 2021 kunnen ondernemers een aanvraag indienen bij de Vlaamse overheid voor een 'heropstartlening'. Hiermee wil de Vlaamse regering het handelaars en horeca-uitbaters mogelijk maken om handelsgoederen aan te kopen en opnieuw voorraden aan te leggen en zo te kunnen heropstarten.

Ook nieuw dit jaar zijn de sportnoodleningen voor sportclubs die financiële moeilijkheden ervaren door de gevolgen van de coronacrisis.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar bedragen 2.561,2 miljoen euro en kunnen onderverdeeld worden in 2 groepen (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
'handels'vorderingen	1.052,1	1.083,6
Overige vorderingen op korte termijn	1.509,1	1.247,6
Totaal	2.561,2	2.331,2

a) 'Handels'vorderingen

De handelsvorderingen die binnen het volgende boekjaar geïnd dienen te worden kunnen verdeeld worden in (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Openstaande verkoopfacturen, terugvorderingen, ...	106,2	102,4
Fiscale vorderingen geboekt via het Vlaams Fiscaal Platform	1.378,4	1.395,2
Vorderingen Minafonds	17,3	18,7
Leegstand woningen	43,7	42,1
Te ontvangen creditnota's leveranciers	1,5	1,0
Dubieuze debiteuren	32,3	33,6
Geboekte waardeverminderingen Fiscale vorderingen	-437,6	-406,8
Geboekte waardeverminderingen op openstaande vorderingen en dubieuze debiteuren	-89,9	-102,6
Overige	0,2	0
TOTAAL	1.052,1	1.083,6

Het detail van de fiscale vorderingen wordt opgevolgd in de subadministratie van Vlabel (Vlaams Fiscaal Platform). Ook de vorderingen van het Minafonds worden niet rechtstreeks in het financieel systeem opgevolgd, maar in een subadministratie.

b) Overige vorderingen op korte termijn

De overige vorderingen op korte termijn bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te ontvangen subsidies, toelagen, ...	233,2	4,3
Voorschotten EU-subsidies	110,3	170,5
Lopende rekening mutualiteiten	30,4	46,3
Nog op te maken facturen	11,1	12,1
Diverse vorderingen	102,0	79,9
Lange termijnvorderingen die binnen het jaar vervallen (zie detail vorderingen op meer dan één jaar)	125,5	84,6
Vorderingen op entiteiten die tot de Vlaamse overheidssector behoren (zie detail financiële vaste activa)	444,9	373,8
Vooruitbetalingen Dienstencheques	226,1	240,8
Vooruitbetalingen ESF en AMIF	22,1	5,9

Rekening courant De Werkvennootschap	183,9	149,1
Rekening courant Federale Pensioendienst	6,2	6,4
Vorderingen waarborgbeheer	86,7	93,3
Vorderingen energieheffingen (VEA)	2,0	1,0
Dubieuze (terug)vorderingen subsidies en overige	8,2	33,1
Geboekte waardeverminderingen op voornamelijk debiteuren waarborgbeheer en energieheffingen	-96,7	-66,4
Betaalorgaan	9,5	9,5
Overige	3,7	3,5
TOTAAL	1.509,1	1.247,6

De belangrijkste oorzaak van de stijging van de vorderingen te ontvangen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke is een nieuwe openstaande vordering van 213,1 miljoen euro voor het aandeel van de federale overheid in de vaccinatiecampagne.

Anderzijds zien we ook een stijging van de rekening courant De Werkvennootschap. Op deze rekening courant worden bedragen gestort (voorschotten) door de entiteiten zodat De Werkvennootschap werken kan uitvoeren. Men kan hieruit concluderen dat er meer voorschotten onaangewend zijn t.o.v. 2020 en dat er dus minder werken uitgevoerd werden door De Werkvennootschap.

Geldbeleggingen

De geldbeleggingen bedragen 13,9 miljoen euro en bestaan vooral uit:

- Vastrentende effecten voor 13,6 miljoen euro
- Aandelen voor 0,3 miljoen euro

Liquide middelen

De liquide middelen bedragen 0,0 miljoen euro. Er is enkel een zeer beperkt bedrag aan kassaldi beschikbaar.

Overlopende rekeningen van het actief

De overlopende rekeningen van het actief bedragen 981,9 miljoen euro waarvan (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Over te dragen kosten	42,6	42,5
Over te dragen kosten subsidies	810,7	155,8
Verkregen opbrengsten	94,1	10,5
Globale boeking Loodswezen	20,1	15,1
Globale boeking Vloot	1,6	7,8
Nog niet uitgezuiverde Orden thesaurierekeningen	12,6	0
Overige	0,3	0,1
TOTAAL	982,0	231,8

De belangrijkste posten van de over te dragen kosten zijn:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Vooruitbetaalde huur en andere kosten	23,8	22,1
Te prorateren parikosten EMTN-leningen	26,7	29
Herfinanciering Noord Zuid Kempen (te spreiden over de duur van het contract)	-7,9	-8,6
TOTAAL	42,6	42,5

De over te dragen kosten subsidies is een nieuwe rekening sinds 2020, waarvan de uitkomst te maken heeft met de nieuwe aanrekeningsregels inzake inkomens- en kapitaaloverdrachten. Alle subsidies die in 2020 en 2021 werden geboekt, maar geheel of deels betrekking hadden op gesubsidieerde activiteiten van toekomstige jaren worden op die manier uit het resultaat gehaald. Deze zullen de komende jaren in de kosten verschijnen, van zodra de prestaties geleverd zijn.

Uit onderstaande tabel kan men opmaken dat de beleidsdomeinen meer en meer vertrouwd zijn met de nieuwe aanrekeningsregels. Eind 2020 stond er nog een openstaand saldo van 155,8 miljoen euro. Eind 2021 is dit saldo opgelopen tot 810,7 miljoen euro. Dit betekent dus concreet dat er eind 2021 voor 810,7 miljoen euro aan kosten m.b.t. subsidies worden overgedragen naar toekomstige jaren omdat de prestaties waarop deze subsidies betrekking hebben zich bevinden in de toekomstige jaren.

Beleidsdomein	Saldo 2021	Saldo 2020
Bd. Cultuur, Jeugd en Media	108,3	9,0
Bd. Economie, Wetenschappen en Innovatie	14,1	7,7
Bd. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	55,4	43,7
Bd. Landbouw en Visserij	9,4	0,6
Bd. Mobiliteit en Openbare Werken	1,6	0,1
Bd. Omgeving	89,1	55,9
Bd. Onderwijs en Vorming	314,5	15,6
Bd. Welzijn en Volksgezondheid	207,5	22,4
Bd. Werk en Sociale Economie	10,7	0,8
TOTAAL	810,7	155,8

Binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Media was het openstaand saldo eind 2020 9,0 miljoen euro. De stijging naar eind 2021 wordt grotendeels veroorzaakt door de inkanteling van het FOCI in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het team Infrastructuur binnen het departement CJM (ex-FOCI) heeft in 2021 97,0 miljoen euro aan relancemaatregelen gekregen. Deze relancemaatregelen zijn reeds verwerkt, maar zullen in belangrijke mate in toekomstige jaren worden aangerekend.

Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming was het openstaand saldo eind 2020 15,6 miljoen euro. De stijging binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming wordt o.a. veroorzaakt door:

- De werkingsmiddelen voor de Hogescholen voor het academiejaar 2022-2023. (110 miljoen euro)
- De middelen voor centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie dienen gedeeltelijk in 2022 en 2023 te worden aangerekend. (5,2 miljoen euro)
- De middelen bestemd voor de instellingen hoger onderwijs dienen in 2022 en 2023 te worden aangerekend aangezien de prestaties door de instellingen pas in 2022 en 2023 worden geleverd. (30,0 miljoen euro)
- De middelen voor scholen voor de uitvoering van voorsprongfonds. De aanrekening zal gebeuren op basis van de bewezen prestaties in de toekomstige jaren. (10,2 miljoen euro)
- De middelen voor scholen voor de uitvoering van DIGISPRONG. Jaarlijks zullen op basis van de door de scholen uitgevoerde prestaties de kosten worden aangerekend. (229,6 miljoen euro)

Binnen het beleidsdomein Welzijn en Volksgezondheid was het openstaand saldo eind 2020 22,4 miljoen euro. Er werden in 2021 voor 207,5 miljoen euro kosten overgedragen naar toekomstige jaren. De stijging binnen het beleidsdomein Welzijn en Volksgezondheid wordt o.a. veroorzaakt door:

- Het correct aanrekenen van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden, die voor 5 jaar worden afgesloten. (139,2 miljoen euro)
- Subsidies door het agentschap Zorg en Gezondheid waarbij de prestaties gespreid worden over de periode 16 oktober 2021 t.e.m. 30 april 2022 (124,7 miljoen euro)

De stijging van de Verkregen opbrengsten is te wijten aan de opbrengsten Vlaamse klimaatmiddelen. Er zijn geen effectieve ontvangsten geweest sinds 1 januari 2021 wegens het ontbreken van een samenwerkingsakkoord tussen de regio's. Daarom werd er een raming geboekt op basis van de gerapporteerde veilingopbrengsten door de FOD Volksgezondheid van 75,0 miljoen euro. Hierbij werd de verdeelsleutel uit het vorige samenwerkingsakkoord aangehouden.

Naar **oorsprong van het vermogen – m.a.w. het PASSIEF** – stellen we het volgende vast.

Het eigen vermogen bedraagt 16,0 % van het balanstotaal (vorig jaar 24,0 %)

Er zijn dit jaar heel wat nieuwe voorzieningen geboekt. Deze bedragen 3,6 % van het balanstotaal (vorig jaar 0,3 %)

Het vreemd vermogen bedraagt 80,4 % van het balanstotaal (vorig jaar 75,7 %)

De wijziging van de verhoudingen is in belangrijke mate toe te schrijven aan:

- De nieuw aangelegde voorzieningen;
- De impact van de coronacrisis (negatief effect op eigen vermogen en stijging van de schulden)

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen exclusief herwaarderingsmeerwaarden bestaat uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Situatie 31/12/2020	Resultaatverwerking	Situatie 31/12/2021
Reserves	9,0	0,0	9,0
Overgedragen resultaat	1.887,5	-3.895,4	-2.007,9
TOTAAL eigen vermogen	1.896,5	-3.895,4	-1.998,9

De onbeschikbare reserves zijn de reservefondsen aangelegd door de DAB's.

Afstemming resultaatverwerking:

Omschrijving	Bedrag (in miljoen euro)
Bedrijfseconomisch verlies over 2021	-3.897,8
Onttrekking aan de reservefondsen van de DAB's	0,0
Inkanteling Syntra en FOCI	2,4
Effect 2020 op eigen vermogen (overgedragen resultaat)	-3.895,4

Herwaarderingsmeerwaarden

Het detail (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Op immateriële vaste activa (emissierechten)	0,1	0,1
Op materiële vaste activa	438,8	438,7
Op financiële vaste activa	8.411,2	7.148,0
TOTAAL	8.850,1	7.586,8

De Financiële Vaste Activa waarop deze herwaarderingen betrekking hebben vindt men terug onder rubriek Financiële Vaste Activa.

Reserves

De reserves bedragen 9,0 miljoen euro op 31.12.2021. Het gaat hier om de reservefondsen aangelegd door de DAB's.

Kapitaalsubsidies

Detail (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kapitaalsubsidies	2,5	0,0

Voor het eerst wordt er in de jaarrekening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een kapitaalsubsidie opgenomen. De kapitaalsubsidie heeft betrekking op de tussenkomst van Europa via de EFRO-middelen voor het uitvoeren van werken door de Werkvennootschap. De boeking is louter bedrijfseconomisch gebeurd en heeft geen budgettaire en ESR-impact.

Deze kapitaalsubsidie zal, conform de aanrekeningsregels, in het resultaat genomen worden in de toekomstige jaren, gelijklopend met het afschrijvingspercentage van de investering waarop deze betrekking heeft.

Voorzieningen

Een voorziening vertegenwoordigt op balansdatum de beste schatting van de kosten die als waarschijnlijk worden beschouwd.

Detail (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Voor juridische geschillen	312,4	0,0
Voor overige risico's en kosten	1.130,0	0,0
Niet opgenomen vakantiedagen	102,2	111,8
TOTAAL	1.544,6	111,8

De voorzieningen bedragen 1.544,6 miljoen euro en bestaan uit:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig Boekjaar
Voorziening voor juridische geschillen – lopende geschillendossiers	263,6	0,0
Voorziening voor juridische geschillen – Waarborgbeheer	48,8	0,0
Voorziening pensioenverplichting rechtsvoorganger VVM De Lijn	94,7	0,0
Voorziening ter beschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen	9,0	0,0
Voorziening voor overige risico's en kosten – VRT pensioenen	998,1	0,0
Voorziening voor te hoge ESR-neutraliteit RRF	28,2	0,0
Voorziening voor niet opgenomen vakantie-dagen	102,2	111,8
TOTAAL	1.544,6	111,8

Om meer transparantie te geven in openstaande geschillen werd in de rekening van 2021 een eerste stap gezet om voorzieningen aan te leggen:

Er werd voor het eerst een voorziening aangelegd voor de lopende geschillendossiers die in aanmerking komen voor tussenkomst van het Vlaams Fonds voor Lastendelging (VFLD). Jaarlijks gebeurt er door het VFLD een bevraging naar de lopende geschillen. De entiteiten geven per dossier de fase van behandeling en het bedrag mee. Naar de toekomst toe zal dit geschillenregister worden uitgebreid naar alle geschillendossiers en niet enkel diegene, die aanmerking komen voor tussenkomst van het VFLD.

Voor het berekenen van de provisie werd er gekeken naar de fase van behandeling van het dossier. Afhankelijk van de fase werd een bepaald percentage berekend op het totaal openstaand bedrag. Het toekennen van de percentages gebeurde op empirische basis waardoor de waarderingsregels nog kunnen gewijzigd worden eens het geschillenregister op punt staat. De totaal doorgegeven lopende dossiers vindt men in onderstaand overzicht:

Fase van behandeling	Aantal dos-siers	Totaal bedrag	Percentage	Bedrag Provi-sie
De schade (of de mogelijke boete) is betekend; er is nog geen dagvaarding.	36	389,8	10	39,0
Er is een dagvaarding.	105	274,3	20	54,9
Er is een uitspraak, die wordt aangevochten.	82	294,0	30	88,1
De uitspraak is in kracht van gewijsde of de min-nelijke schikking is definitief en moet uitgevoerd worden.	28	40,6	100	40,6
Er zijn onderhandelingen voor een dading.	40	82,0	50	41,0
Totaal	291	1.080,7		263,6

Er werd eveneens een voorziening aangelegd van 48,8 miljoen euro voor terugbetaling van leningen toegekend door Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) maar waarbij de terugbetaling onzeker is. Administratief verloopt de waarborgregeling via PMV/z-Waarborgen NV, een dochter van PMV. Maar uiteindelijk is het het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) die de premie-inkomsten ervan ontvangt en de risico's bij inroeping draagt. Op het moment dat de waarborgregeling wordt afgesloten ontvangt PMV/z-Waarborgen NV ten gunste van het MVG een premie als vergoeding voor die borgstelling. Deze premie dekt de ganse waarborgperiode. De aangelegde voorziening dekt dan ook het risico voor de ganse waarborgperiode af. Dit is dezelfde techniek die ook door verzekeringsmaatschappijen wordt gehanteerd.

Vanaf boekjaar 2021 werd er, omwille van een onduidelijkheid en in samenspraak met de Vlaamse Vervoersmaatschappij De lijn (VVM De lijn) besloten om binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een voorziening te boeken van 94,7 miljoen euro voor de pensioenschuld van de rechtsvoorgangers van VVM De Lijn. VVM De Lijn zal weliswaar blijven instaan voor de betaling van deze pensioenlast maar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap garandeert de betoelaging hiervan.

Daarnaast werd er ook voor het eerst een voorziening aangelegd van 9 miljoen euro voor het onderwijspersoneel dat op dit moment in het systeem 'Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het pensioen' zit, en dit voor de op dat moment nog resterende duur van hun loopbaan. De terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden kan ten vroegste 4 jaar voor de datum waarop het personeelslid recht heeft op een pensioen, ingaan. De gemiddelde resterende duur is momenteel ingeschat op 1 jaar.

Bij decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vast-benoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, werden bepaalde pensioenverplichtingen overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. Daarvoor werd er dit boekjaar een voorziening geboekt van 998,1 miljoen euro. VRT betaalt op zijn beurt hiervoor jaarlijks een vaste bijdrage aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Er werd een voorziening aangelegd van 28,2 miljoen euro voor het opvangen de te hoog geboekte ontvangsten uit de Recovery and Resilience Facility-EU-middelen (RRF). In eerste instantie was het door Europa aan België toegekende bedrag 2,25 miljard euro. Deze EU-subsidies zijn echter afhankelijk van het BBP. Te verwachten valt dat het BBP van 2021 beter zal uitvallen dan initieel door Europa was ingeschat.

België zou daarom minder EU-subsidies krijgen. Het INR wenst echter dat de overheden de initiële RRF-middelen aanhouden en zal die correctie geconsolideerd, op het niveau van België, uitvoeren. Het INR gaat die correctie ook pas in juni doen omdat dan de definitieve berekening van het BBP en dus ook het bedrag van de EU-subsidie zou gekend zijn. De voorziening die werd aangelegd beperkt zich tot het gedeelte van de subsidie dat in 2021 is aangerekend.

Tot slot werd er een terugname van de provisie niet-opgenomen vakantiedagen geboekt voor een bedrag van 9,6 miljoen euro aangezien het aantal over te dragen vakantiedagen daalt. Het is duidelijk dat er in 2021 meer vakantiedagen zijn opgenomen dan in 2020. De berekening van het bedrag is gebeurd op basis van de in het personeelssysteem beschikbare gegevens.

Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

Bedragen in miljoen euro:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële schulden op meer dan één jaar	22.016,8	18.784,2
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	740,4	593,7

De financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen zien er als volgt uit (in miljoen euro):

Omschrijving	meer dan 1 jaar	minder dan 1 jaar	Totaal
Niet-achtergestelde obligatieleningen	16.402,5	139,3	16.541,8
Leasing en soortgelijke schulden	383,9	7,8	391,7
Kredietinstellingen	144,3	15,1	159,4
Overige schulden m.b.t. federale operatoren	756,1	57,6	813,7
Ontleningen binnen consolidatiekring	74,5	164,2	238,7
Ziekenhuisfinanciering	4.255,5	356,4	4.611,9
TOTAAL	22.016,8	740,4	22.757,2

De financiële schulden bedragen 22.757,2 miljoen euro, waarvan 22.016,8 miljoen euro op meer dan één jaar en 740,4 miljoen euro die binnen het jaar vervallen. Het totale bedrag bestaat uit:

- 16.541,8 miljoen euro van het EMTN-programma waarvan 16.402,5 miljoen euro op lange termijn en 139,3 miljoen euro op korte termijn. In 2021 werden nieuwe EMTN-leningen aangegaan voor 3.933,9 miljoen euro terwijl er geen aflossingen zijn geweest. De op balans opgenomen netto pari-opbrengsten

bedragen 130,7 miljoen euro en de opgenomen netto pari-kosten bedragen 34,6 miljoen euro. Zowel de pari-opbrengsten als pari-kosten worden over de looptijd van de lening in resultaat genomen.

- 391,7 miljoen euro leasing en soortgelijke schulden voornamelijk naar aanleiding van PPS-constructies Project Brabo 1, Via Zaventem, Via R4 en Via Noord-Zuid Kempen, maar ook de erfpacht van het Kaaitheater en het Muntpunt zitten in deze schuldrubriek vervat. In 2021 zijn geen nieuwe leasingschulden aangegaan. Van deze schuld is 383,9 miljoen euro op lange termijn en 7,8 miljoen euro op korte termijn.
- 159,4 miljoen euro leningen aan kredietinstellingen, waarvan 144,3 miljoen euro op lange en 15,1 miljoen euro op korte termijn. Deze leningen betreffen de nog openstaande schuld naar aanleiding van de vereffening van de Gemeentelijke Holding (27,4 miljoen euro), schulden naar aanleiding van de overname van de schulden van de nieuw gefuseerde gemeenten (58,9 miljoen euro), het project Amoras (34,3 miljoen euro), de Vismijn (1,3 miljoen euro) en overige (37,5 miljoen euro). Er zijn in 2021 geen nieuwe leningen aangegaan, wat betekent dat er geen nieuwe schulden naar aanleiding van nieuwe fusies bij gemeenten zijn bijgekomen. Er werd in 2021 42,0 miljoen euro afgelost.
- 813,7 miljoen euro overige schulden m.b.t. de Federale Operatoren, waarvan 756,1 miljoen euro op lange en 57,6 miljoen euro op korte termijn. Op deze schuld, in 2018 ontstaan en geboekt naar aanleiding van de herrekening van de bruto opcentiemen, toelage fiscale uitgaven en overgangsmechanisme, voorzien in de bijzondere financieringswet, werd 53,9 miljoen euro verrekend in 2021.
- De ontleningen binnen de consolidatiekring van de Vlaamse overheid bedragen 238,0 miljoen euro waarvan 74,5 miljoen euro op lange termijn en 164,2 miljoen euro op korte termijn. Enerzijds werden er voor 42,8 miljoen euro aan nieuwe leningen aangegaan bij het GO! Anderzijds werden er lange termijnschulden afgelost voor een bedrag van 124,0 miljoen euro waarvan 100,0 miljoen euro aan GIGARANT, 22,0 miljoen euro aan FWO en 2,0 miljoen euro aan Diestse Poort.
- De schuld aan het VIPA bedraagt 4.611,9 miljoen euro waarvan 4.255,5 miljoen euro op lange termijn en 356,4 miljoen euro op korte termijn. Deze ontleningen hebben betrekking op de ziekenhuisfinanciering, de alternatieve financiering en de financiering van de revalidatieziekenhuizen. Deze schulden zijn gedaald met 374,7 miljoen euro t.o.v. 2020. De daling wordt veroorzaakt door de aflossing van de schuld (-459,4 miljoen euro) en een correctie op de begintoestand van de ziekenhuisfinanciering en de financiering van de revalidatieziekenhuizen (84,7 miljoen euro – rubriek niet-recurrente bedrijfskosten - resultatenrekening)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de schulden op meer dan één jaar sinds 2017 (in miljoen euro).

31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
22.757,2	19.377,9	8.468,7	6.760,7	5.446,7

De financiële schulden zijn in 2021 gestegen met 3.379,3 miljoen euro. Deze stijging is uitsluitend te wijten aan de toename van de EMTN-leningen nodig voor de financiering

van het begrotingstekort (vooral impact van corona en het herstel van de economie) alsmede voor de centrale financiering van de sociale huisvesting en de scholenbouw.

Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar

Het detail van de financiële schulden op ten hoogste één jaar ziet er als volgt uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kredietinstellingen	49,3	170,9
Leningen op de geldmarkt (CP)	1.000,0	1.000,0
Korte termijn ontleningen binnen consolidatiekring	383,1	604,0
Overige	49,9	49,9
TOTAAL	1.482,3	1.824,8

De financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar bedragen 1.482,3 miljoen euro.

De bankrekeningen vertonen globaal een negatief saldo van 49,9 miljoen euro ten opzichte van 170,9 miljoen euro vorig boekjaar.

In 2020 werd er op de geldmarkt (“commercial papers”) voor een bedrag van 1.000,0 miljoen euro opgehaald. Dit werd telkenmale voor 3 maand verlengd waardoor dit bedrag eind 2021 ongewijzigd is t.o.v. 2020. En bij overige werd er in 2020 49,9 miljoen euro aan kortetermijnleningen aangegaan. Het bedrag van de kortetermijnlening is inclusief de intresten. Deze lening werd ook telkens opnieuw verlengd. De laatste keer dat deze lening verlengd werd, gebeurde dit voor een periode van 6 maanden zodat ze loopt tot april 2022.

De korte termijn ontleningen binnen de consolidatiekring bedragen 383,1 miljoen euro t.o.v. 604,0 miljoen euro in 2021. In 2021 werd er namelijk een grote som van de ontleende bedragen terugbetaald aan de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (206,0 miljoen euro) voor de bouw van de Oosterweelverbinding en omdat men vanaf 2022 wil overgaan naar de rechtstreekse financiering van de Oosterweelverbinding. Daarnaast werd aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) 230 miljoen euro terugbetaald omdat PMV al haar uitstaande beleggingen op het einde van het jaar heeft laten terugbetalen omdat zij in 2021 toegetreden zijn tot het centraal kasbeheer.

Handelsschulden op ten hoogste een jaar

De handelsschulden bestaan uit volgende posten (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Leveranciers	419,2	414,5
Nog te ontvangen facturen	229,1	169,7
Schulden aan lokale besturen	42,8	35,1

TOTAAL	691,1	619,3
---------------	--------------	--------------

De leveranciersschulden zijn per 31/12/2021 ten opzichte van 31/12/2020 gestegen met 4,7 miljoen euro.

De nog te ontvangen facturen zijn per 31/12/2021 ten opzichte van 31/12/2020 fors gestegen met 59,5 miljoen euro. Dit betekent dat er voor 59,4 meer in kost werd genomen voor leveringen van goederen en diensten en uitvoering van werken in 2021 maar waarvoor er nog geen factuur in 2021 is ontvangen. Deze stijging situeert zich vooral binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. Het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken heeft in 2021 nieuwe acties ondernomen om de eindejaarsafgrenzing van hun facturen correcter in te schatten. Deze nieuwe methode zal in 2022 geëvalueerd worden. Er werd voor 80,0 miljoen euro extra aangerekend in de kost voor werken die reeds zijn uitgevoerd maar waarvoor er nog geen factuur werd ontvangen.

Betaalgedrag

De Vlaamse Regering streeft er naar alle niet betwiste facturen tijdig te betalen. Om de evolutie van dat streven op te volgen, wordt sinds 2017 een rapportering rond betaalgedrag van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap voorgesteld.

Deze rapportering voorziet in een monitoring van het betaalgedrag waarbij volgende zaken worden meegegeven:

- Evolutie van het aandeel laattijdige betalingen ten opzichte van alle betalingen
- Evolutie van het aantal laattijdige betalingen en de mediaan van het aantal dagen te laat
- Een beknopte analyse en detaillering van deze evolutie.

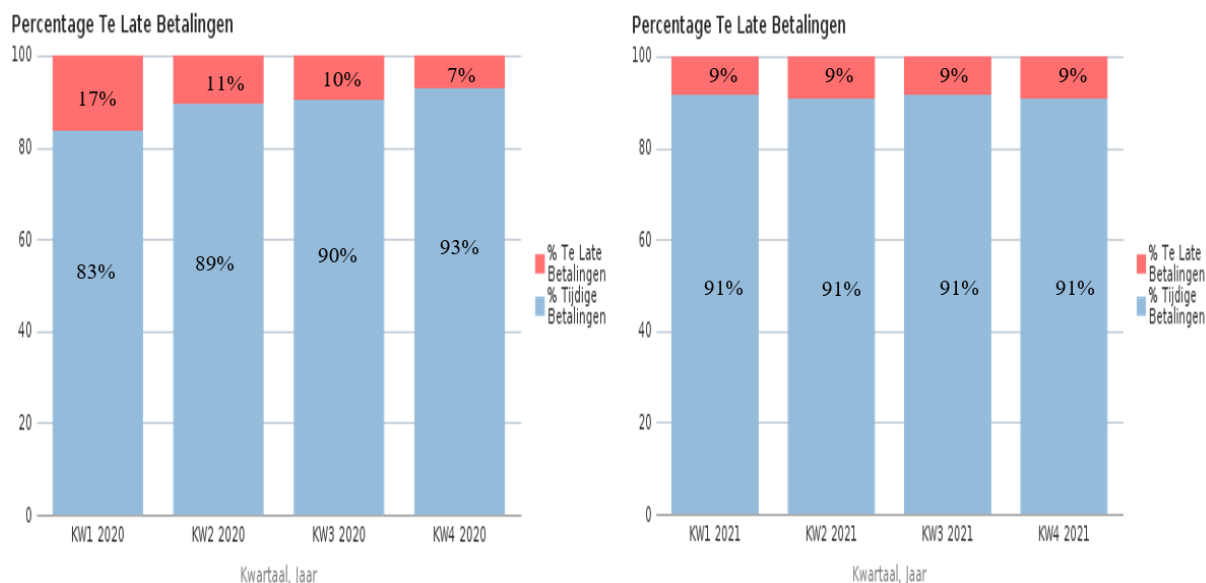
De rapportering van het betaalgedrag neemt niet alle facturen mee. Enkel facturen die door de standaard goedkeuringsflow van het financieel systeem lopen, worden opgenomen. Volgende facturen worden uit deze rapportering geweerd omdat ze geen correct beeld geven over het betaalgedrag (wegens het niet gebruiken van de standaard goedkeuringsflow):

- Declaraties en forfaitaire vergoedingen aangezien deze automatisch worden betaald de dag na de goedkeuring;
- Facturen via factureninterface aangezien het goedkeuringsproces in een randapplicatie gebeurt;
- Facturen met andere betalingswijze dan SEPA en NIET-SEPA (b.v. cheque, manueel);
- Facturen met regelsoort dotatie/subsidie of gemeenschappelijk subsidiebesluit.

Daarnaast vertrekt de rapportering vanuit de regelgeving zoals bepaald in de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handels-transacties. De berekening van de vervaldatum is conform artikel 4 § 2.

Globaal kunnen we stellen dat het betaalgedrag positief evolueerde in 2021 ten opzichte van 2020. Het aandeel tijdige betalingen steeg van 88,71% in 2020 naar 90,98% in 2021. Het betaalgedrag is sterk verbeterd.

Onderstaande grafiek geeft de evolutie van het betaalgedrag per kwartaal weer waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen gegevens 2020 en 2021.

Meer informatie en duiding rond betaalgedrag is terug te vinden op <https://fin.vlaanderen.be/betaalindicatoren>

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

De schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten zijn als volgt gedetailleerd (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te betalen BTW	1,2	0,2
Te betalen bedrijfsvoorheffing	323,6	340,6
Te betalen RSZ en andere sociale lasten	21,4	102,0
Te betalen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen	0,0	24,9
Te betalen bezoldigingen	36,0	37,3
Voorziening vakantiegeld	603,2	559,0
Voorziening voor uitgestelde bezoldigingen	85,5	102,3
Te betalen maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering	1,1	1,4
Overige	0,9	0,8
TOTAAL	1.072,9	1.168,5

De openstaande schuld met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten bedraagt 1.072,8 miljoen euro. Dit openstaand saldo is grotendeels te verdelen over enerzijds het onderwyzend personeel en de onderwijsinspectie en anderzijds het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. Uit bovenstaande cijfers maakt men op dat de schuld met 95,7 miljoen euro gedaald is. Deze daling is te wijten aan het verschuiven van 162,0 miljoen euro voor RSZ en het Fonds voor Overlevingspensioen omdat deze

bedragen klaar staan om te betalen op 31 december 2021. Rekening houdend met die verschuivingen is de schuld dus gestegen naar 1.243,8 miljoen euro. Deze stijging is grotendeels te wijten aan de indexeringen in 2021.

Omschrijving	Onderwijs	Ministerie	Totaal
Te betalen bedrijfsvoorheffing	306,1	17,5	323,6
Te betalen RSZ en andere sociale lasten	8,1	13,3	21,4
Te betalen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen	0	0	0
Te betalen bezoldigingen	0	36	36
Voorziening vakantiegeld	554	49,3	603,2
Voorziening voor uitgestelde bezoldigingen	85,5	0	85,5
Te betalen maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering	0	1,1	1,1

De voorziening voor uitgestelde bezoldigingen zijn de rechten die leerkrachten per eind december 2021 hebben opgebouwd om voor de vakantiemaanden van het komende jaar een bezoldiging te ontvangen.

Overige schulden

De overige schulden bedragen op 31/12/2021 7.074,3 miljoen euro.

Ze bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	6.933,2	5.827,9
Diverse schulden aan federale operatoren (in kader van 6 ^e staatshervorming)	-50,3	11,6
Lopende rekening mutualiteiten	0,1	0,0
Lopende rekening Europese subsidies	184,9	9,6
Saldi te vereffenen entiteiten (FOCI en Syntra)	0,0	2,4
Nog niet toegewezen ontvangsten	2,7	3,5
Tussenrekening boekhoudkundige operaties en Vloot/Loodswezen	0,0	19,3
Andere diverse schulden	3,7	3,6
TOTAAL	7.074,3	5.877,9

Ten opzichte van de situatie per 31/12/2020 valt de stijging van de te betalen subsidies van 5.827,9 miljoen euro (2020) naar 6.933,2 miljoen euro (2021) op. De stijging van deze schuld situeert zich uitsluitend bij de entiteiten van de Vlaamse overheid, waarvan de meesten in het centraal kasbeheer zitten. De betalingen aan die entiteiten gebeuren in functie van hun financiële noden.

De schuld ten opzichte van de federale operatoren geeft het verschil weer tussen de kas en de reeds aangerekende bedragen. Deze schuldpositie vertoont een saldo van -50,3 miljoen euro t.o.v. 11,6 miljoen euro in 2020. Dit betekent er een ombuiging is van een schuld naar een vordering. Met andere woorden dat er meer werd aangerekend dan er werd betaald aan de federale operatoren. De rubricering onder passief werd behouden om reden van vergelijkbaarheid.

De lopende rekening Europese subsidies heeft te maken met de aanrekeningsregels die Europa voor haar subsidies aan de lidstaten oplegt. Het boeken van Europese subsidies moet 'ESR-neutraal' blijven, in die zin dat het boeken van de opbrengst van Europese subsidies in verhouding moet staan met de kosten die gesubsidieerd worden. Een schuld betekent dat Europa meer voorschotten heeft betaald dan dat er uitgaven tegenover staan. De positie op de balans is steeds een momentopname en afhankelijk van de 'bevoorschotting' door Europa.

Het saldo op de tussenrekening boekhoudkundige operaties/Vloot en Loodswezen werd gereclassificeerd naar de overlopende rekeningen van het actief van de balans. Het saldo van de DAB's Vloot en Loodswezen zal in 2022 verdwijnen naar aanleiding van de inkanteling van de DAB's Vloot en Loodswezen in het financiële systeem van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Overlopende rekeningen van het passief

De overlopende rekeningen van het passief bedragen 1.408,8 miljoen euro op jaareinde 2021 en bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Toe te rekenen kosten	75,5	57,9
Toe te rekenen kosten – subsidies	1.312,3	901,4
Over te dragen opbrengsten	20,7	134,4
Overige	0,3	0,4
TOTAAL	1.408,8	1094,1

Vanaf boekjaar 2020 werden inkomensoverdrachten (subsidies) veralgemeend volgens de nieuwe aanrekeningsregels van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën aangerekend.

De beleidsdomeinen geraken meer en meer vertrouwd met de nieuwe aanrekeningsregels. Vandaar dat de toe te rekenen kosten – subsidies stijgen naar 1.312,3 miljoen euro in 2021 t.o.v. 901,4 miljoen euro in 2020.

Beleidsdomein	Saldo 2020	Saldo 2021
Bd. Financiën en begroting	0,0	200,5
Bd. Onderwijs en Vorming	431,5	471,4
Bd. Welzijn en Volksgezondheid	143,3	260,1
Bd. Cultuur, Jeugd en Media	5,7	2,3
Bd. Werk en Sociale Economie	187,2	219,2
Bd. Mobiliteit en Openbare Werken	3,9	4
Bd. Omgeving	26,3	43,2
Bd. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	103,5	111,6
TOTAAL	901,4	1.312,3

Nieuw dit jaar is de Vlaamse jobbonus binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting voor loontrekkenden voor prestatiejaar 2021. De aanrekening van 181,6 miljoen euro dient te gebeuren op 2021 maar de effectieve uitbetaling zal pas gebeuren in 2022 en 2023.

DE RESULTATENREKENING 2021

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	45.357,8	41.402,2
Bedrijfskosten	60/66A	49.170,2	54.135,6
Bedrijfsresultaat (+)/(-)		-3.812,4	-12.733,4
Financiële opbrengsten	75/76B	118,6	89,3
Financiële kosten	65/66B	204,0	249,4
Financieel resultaat		-85,4	-160,1
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belastingen		-3.897,8	-12.893,5
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	780	nvt	nvt
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680	nvt	nvt
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	67/77	nvt	nvt
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		-3.897,8	-12.893,5
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789	nvt	nvt
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689	nvt	nvt
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		-3.897,8	-12.893,5

De resultatenrekening geeft het resultaat over het boekjaar 2021 op transactiebasis weer.

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten zijn ten opzichte van 2020 gestegen met 3.955,6 miljoen euro of 9,6% tot 45.357,8 miljoen euro. De bedrijfsopbrengsten bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Omzet (lopende opbrengsten)	163	163,7
Andere bedrijfsopbrengsten (o.a. gewestbelastingen, toegewezen gedeelte BTW en Personenbelasting)	45.057,8	40.711,7
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	137	526,8
TOTAAL	45.357,8	41.402,2

Omzet

De omzet bedraagt 163 miljoen euro. De belangrijkste hiervan zijn net zoals vorig jaar:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Loodsgelden	90,1	87,0
Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs	21,1	23,7
Inschrijvingsgelden volwassenonderwijs	29,2	30,2

Andere bedrijfsopbrengsten

De andere bedrijfsopbrengsten bedragen 45.057,8 miljoen euro waarbij het overgrote deel bestaat uit ontvangen inkomens- en kapitaaloverdrachten.

Een overzicht van de inkomens- en kapitaaloverdrachten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Toegewezen gedeelte van de BTW en personenbelasting	16.472,4	14.643,2
Dotatie uit de BFW: fiscale uitgaven	1.214,1	1.102,2
Dotatie uit de BFW: gezinsbijslag	4.100,7	3.908,8
Dotatie uit de BFW: gezondheidszorg	540,5	486,7
Dotatie uit de BFW: ziekenhuisinfrastructuur	397,0	357,5
Dotatie uit de BFW: ouderenzorg	2.812,1	2.539,5
Dotatie uit de BFW: werk	1.308,7	1.188,1
Opcentiemen	7.891,6	7.870,1
Justitiehuizen (art. 47/10 BFW)	61,4	53,1
Overgangsmechanisme (art. 48/1 BFW)	-168,8	-168,8
Responsabiliseringbijdrage	-188,0	-131,0
Erfbelastingen (incl. fiscale regularisaties)	1.601,5	1.296,3
Verkeersbelastingen (incl. BIV)	1.333,1	1.316,0
Kilometerheffing	541,6	472,4
Registratiebelastingen	3.573,7	3.055,0
Onroerende voorheffing	273,6	262,8
Belastingen op automatische ontspanningstoestellen en op spelen en weddenschappen	71,1	58,4
Milieuheffingen	123,6	235,9
Ontvangsten Klimaatfonds	203,9	185,2
Energieheffingen	136,3	159,4
Interne verrichtingen DAB's	1.382,4	1.188,1
Cofinanciering Europa (Recovery and Resilience Facility)	124,7	0,0
Toegewezen gedeelte controle en verkeersboetes	166,4	119,1
Co-financiering Sluis Terneuzen	111,2	28,7
Overige	973,0	485,0
TOTAAL	45.057,8	40.711,7

De andere bedrijfsopbrengsten zijn met 4.346,1 miljoen euro of met 10,7% gestegen t.o.v. 2020.

De toename van het toegewezen gedeelte van de BTW en de personenbelasting bedraagt 1.829,2 miljoen euro in 2021. De grootte van het toegewezen gedeelte van de BTW en de personenbelasting wordt bepaald door op het resultaat van het vorige begrotingsjaar bepaalde groeiparameters toe te passen, waaronder de inflatie (CPI) en de economische groei (BBP). In de economische begroting van februari 2021, die als basis diende voor de vaststelling van het toegewezen gedeelte in 2021, werd er uitgegaan van een CPI van 1,3% en een BBP van 4,1%. De positieve evolutie van beide parameters verklaart aldus grotendeels de toename van het toegewezen gedeelte in 2021.

De ontvangsten van de geïnde verkeersboetes door de Federale overheid zijn gestegen met 47,2 miljoen euro.

De opbrengst met betrekking de cofinanciering van de sluis Terneuzen bedraagt 111,2 miljoen euro t.o.v. 39,3 miljoen euro in 2020.

We zien ook een aanzienlijke toename van de opbrengsten uit erfbelastingen (305,2 miljoen euro). Dit is volledig te wijten aan het hogere sterftcijfer ingevolge corona in 2020. Gezien de aangiftetermijn en betaaltermijn resulteren de meeste overlijdens van 2020 pas in 2021 in inkohieringen.

De gestegen registratiebelastingen (+518,7 miljoen euro) zijn een gevolg van een boomende vastgoedmarkt en de gestegen vastgoedprijzen.

Nieuw dit jaar is de cofinanciering (Recovery and Resilience Facility) vanuit het Europees Herstelfonds in de relancemaatregelen (124,7 miljoen euro). De totale kosten bedragen 298,7 miljoen euro. Deze kosten zijn terug te vinden onder diensten en diverse goederen voor 8,1 miljoen euro, personeelskosten voor 0,6 miljoen euro, andere bedrijfskosten voor 290,0 miljoen euro. Het bedrag van de andere bedrijfskosten is inclusief de inkomens- en kapitaaloverdrachten binnen de consolidatiekring. Deze interne stromen worden uiteraard niet gefinancierd vanuit het Europees Herstelfonds.

Ook de overige bedrijfsopbrengsten zijn gestegen met 526,8 miljoen euro. Die stijging is vooral te wijten aan:

- Terugvordering coronasteun 2020 van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. (+69,2 miljoen euro). In 2020 werd er aan bepaalde bedrijven onterecht coronasteun toegekend. In 2021 werd er bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen ingezet op de terugvordering van deze onterecht toegekende steun. Deze terugvorderingen zijn nu teruggevloeid naar het ministerie.
- Het aandeel van de federale overheid in de vaccinatiecampagne. (213,1 miljoen euro)
- Terugvordering van de toelagen bij het Agentschap Zorg en Gezondheid (39,9 miljoen euro t.o.v. 2,2 miljoen euro in 2020)
- De Verkoop van de abdij van Herkenrode door agentschap Natuur en Bos aan Toerisme Vlaanderen (17,9 miljoen euro)
- De interne stroom van het Klimaatfonds naar het Energiefonds (11,4 miljoen euro)

Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

Samenstelling (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Meerwaarden realisatie materiële en immateriële vaste activa	7,7	0,7
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	129,3	526,1
TOTAAL	137,0	526,8

De andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten bestaan in 2021 uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar
Verwerving nieuwbouw Oostende INNOVOCEAN (gebouw VLIZ en eigen vermogen ILVO)	19,7
Correctie saldo ziekenhuisfinanciering	6,0
Verschil tussen kas versus aanrekening ziekenhuisfinanciering	51,6
Rechtzetting inhouding FOD FIN ziekenhuisinfrastructuur	36,4
Saldo EFRO 2007-2013	7,7
Overige	7,9
Totaal	129,3

Niet recurrente bedrijfsopbrengsten zijn eenmalige opbrengsten. In die zin is vergelijking over jaren heen in principe niet relevant.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bedragen 49.170,2 miljoen euro. De bedrijfskosten bestaan uit handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen, personeelskosten, afschrijvingen en waardeverminderingen, andere bedrijfskosten (inclusief de inkomensoverdrachten) en niet-recurrente bedrijfskosten. Deze onderdelen worden hierna in detail besproken.

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	1,1	2,1
Diensten en diverse goederen	1.548,9	1.457,0
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	1.124,2	1.090,0
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	442,7	423,1
Waardeverminderingen op vorderingen	34,7	133,4
Voorzieningen	1.432,8	111,8
Andere bedrijfskosten	44.405,6	45.354,6
Niet-recurrente bedrijfskosten	180,2	5.563,6
TOTAAL	49.170,2	54.135,6

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Over 2021 bedragen de kosten voor aankoop van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen 1,1 miljoen euro, quasi volledig toe te wijzen aan de DAB Catering en Schoonmaak. Dat betreft een verdere daling met 49% ten opzichte van de kosten in deze rubriek in 2020 (2,1 miljoen euro).

Die verdere daling is volledig toe te schrijven aan corona en het verplicht thuiswerken. In 2020 was er reeds een halvering van deze uitgaven.

Diensten en diverse goederen

De kosten voor diensten en diverse goederen bedragen 1.548,5 miljoen euro voor boekjaar 2021 en zijn als volgt samengesteld (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Verzekeringen	8,5	10
Reis- en verblijfkosten	4,5	4,9
Nutsvoorzieningen	38,8	31,5
Telefonie	47,4	4,2
Allerhande kantoor- en werkbenodigdheden	27,3	33,8
Schoonmaak-, verzorgings- en medische producten	43,3	62,7
Verzendkosten	16,8	8,3
Diverse erelonen en vergoedingen	94,2	88,7
Dienstverlening ICT	260,3	253,4
Andere dienstverlening en onkostenvergoedingen derden	192,9	159,4
Kosten met betrekking tot administratie en personeelsbeleid	8,6	6,7
Beschikbaarheidsvergoedingen PPS	160,3	162,7
Huur	105,3	105,5
Onderhoud en herstellingen.	502,0	487,3
Gedetacheerd personeel en interim	21,8	20,2
Overige	16,9	17,7
TOTAAL	1.548,9	1.457,0

Omwillen van de corona-maatregelen zijn een aantal posten verder gestegen. Andere posten zijn dan weer gedaald omdat de kost voor bepaalde coronamaatregelen hoger lag in 2020 dan in 2021.

De totale kost van maatregelen, die geormerkt werden als corona-maatregelen zijn met 34,8 miljoen euro gestegen. Deze stijging is in hoofdzaak te wijten aan het vaccinatiebeleid met o.a. de aankoop van vaccins; het uitvoeren van het actieplan gezondheidsdoelstelling vaccinaties en het onderhoud van het Vaccinatienet.

De aankoop van de mondmaskers is dan weer sterk gedaald. In 2021 bedraagt de kost 13,4 miljoen euro terwijl in 2020 deze kost opliep tot 43,2 miljoen euro. De daling van deze kost is vooral zichtbaar op de post schoonmaak-, verzorgings- en medische producten.

De kosten diensten en diverse goederen, die het sterkst beïnvloed worden door de coronamaatregelen zijn:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Telefonie	44,2	0,0
Allerhande kantoor- en werkbenodigdheden	2,5	9,7
Schoonmaak-, verzorgings- en medische producten	12,4	33,6
Verzendkosten	8,9	0,1
Diverse erelonen en vergoedingen	65,5	60,0
Andere dienstverlening en onkostenvergoedingen derden	6,1	4,1
Dienstverlening ICT	18,3	8,6
TOTAAL	157,9	116,1

De kosten m.b.t. de Vlaamse Veerkracht hebben in eerder beperkte mate invloed op de kosten voor diensten en diverse goederen. Deze bedragen voor 2021 8,1 miljoen euro.

In 2021 zijn de kosten voor nutsvoorzieningen dan weer gestegen met 7,3 miljoen euro. Dit is vooral te wijten aan een stijging van de energieprijzen die zich heeft laten voelen sinds september 2021. De kosten voor elektriciteit zijn gestegen met 23% of 6,2 miljoen euro en zijn voornamelijk terug te vinden bij de elektrische en elektromechanische installaties bij het Agentschap Wegen en Verkeer. De kosten voor gas zijn toegenomen met 83% of 0,8 miljoen euro en betreffen vooral verwarmingskosten voor gebouwen.

De post andere dienstverleningen en onkostenvergoedingen derden is met 33,5 miljoen gestegen t.o.v. 2020. Deze stijging heeft o.a. betrekking op:

- De personenmobiliteit over water, nieuw is de exploitatie van de waterbussen in Antwerpen (+ 9 miljoen euro)
- Studies m.b.t. de investeringen in kilometerheffing (+3,4 miljoen euro)
- Beschikbaarheidsvergoedingen kilometerheffing (+3,6 miljoen euro)
- Studies inzake de basisinfrastructuur van de Kust Jachthaven en handelshavens (+2,9 miljoen euro)
- Studies m.b.t. het onderhoud van wegen en kunstwerken en ter structurele bestrijding van verkeersoverlast en omgevingshinder alsmede ter bevordering van de verkeersveiligheid en het fietspadenbeleid (+5,9 miljoen euro)

De rubriek 'Overige' is verder gedaald met -1,6 miljoen euro. Deze daling is vooral te wijten aan de kosten m.b.t. de catering/restaurantkosten eigen personeel en de kosten m.b.t. de deelname aan beurzen.

De indeling van de kosten voor onderhoud en herstellingen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Onderhoud en herstellingen werken burgerlijke bouwkunde	370,1	376,1
Onderhoud en herstellingen installaties, machines en uitrusting	61,7	48,8
Onderhoud en herstellingen gebouwen	45,7	39,5
Onderhoud en herstellingen voertuigen (rollend, varend, vliegend)	23,9	22,3
Overige	0,6	0,6
TOTAAL	501,9	487,3

De belangrijkste wijziging is terug te vinden in onderhoud en herstellingen van installaties, machines en uitrusting, nl. een stijging met 12,9 miljoen euro waarvan 12,3 miljoen euro bij het Vlaams Infrastructuurfonds.

Die stijging wordt veroorzaakt door:

- Werken voor het structureel onderhoud van wegen en kunstwerken en ter structurele bestrijding van verkeersoverlast en omgevingshinder alsmede ter bevordering van verkeersveiligheid en -comfort en het fietspadenbeleid (+9,5 miljoen euro)
- Werken ter bevordering van de doorstroming van het openbaar vervoer, de uitvoering van het fietspadenbeleid en dit vooral in de provincie Limburg. (+2,5 miljoen euro)
- Werken in het kader van kilometerheffing en dit vooral in de provincie Vlaams-Brabant (+1 miljoen euro)

Personeelskosten

De personeelskosten of de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen bedroegen over 2020 1.124,2 miljoen euro en zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Brutolonen	880,4	850,7
Provisie vakantiegeld	3,9	0,9
Sociale lasten werkgever en verzekeringen	118,9	117,7
Woon-werkverkeer	6,4	8,9
Maaltijdcheques en andere vergoedingen	23,3	21,9
Pensioenen	91,3	89,9
TOTAAL	1.124,2	1.090,0

De verdeling van de brutolonen ziet er per beleidsdomein als volgt uit:

Beleidsdomein	Boekjaar	Vorig boekjaar	% (+/-)
KBBJ (Kanselarij en Bestuur in 2020)	119,3	108,2	2,14
Financiën en Begroting	60,7	57,6	5,38
Onderwijs en Vorming	59,5	59,5	0
Economie, Wetenschap en Innovatie	32,9	29,2	12,67
Omgeving	132,7	130,8	1,45
Mobiliteit en Openbare Werken	218,6	215,0	1,67
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	147,2	137,6	6,98
Werk en Sociale Economie	20,0	16,3	22,7
Landbouw en Visserij	47,1	46,3	1,73
Cultuur, Jeugd en Media	22,0	22,1	-0,45
Zie KBBJ (Internationaal Vlaanderen in 2020)	0,0	8,7	0
Kabinetten	20,4	19,4	5,15
TOTAAL	880,4	850,7	1,36

De personeelskosten van de ambtenaren (exclusief onderwijzend personeel) bedragen 1.124,2 miljoen euro. Vanaf het boekjaar 2008 worden de lonen van ambtenaren centraal (semiautomatisch) geboekt zodat er een aansluiting kan gemaakt worden tussen de gegevens uit het personeelssysteem Vlimpers en de boekhoudkundige verrichtingen aangaande personeelskosten.

Brutolonen

Rekening houdend met zowel de procentuele als de absolute afwijking ten opzichte van 2020 is de stijging van de brutolonen het grootst bij de beleidsdomeinen Financiën en Begroting (FB), Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI), Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), Werk en Sociale Economie (WSE)

Specifiek bij FB wordt de stijging veroorzaakt door een stijging bij Vlabe. Bij Vlabe was er de overname van wegeninspectie (+1,0 miljoen euro) en de werving van extra controleurs verkeersfiscaliteit (+0,5 miljoen euro).

Bij EWI ligt de oorzaak van de stijging vooral bij entiteit Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen. Daar wordt de stijging veroorzaakt door het aanwerven van meer dan 50 tijdelijke personeelsleden belast met de corona- en brexitmaatregelen van de Vlaamse overheid.

De stijging bij WSE is te verklaren door de inkanteling van Syntra Vlaanderen in het Departement WSE.

De kabinetten tekenden een stijging op als gevolg van meeruitgaven op vlak van verlofgeld en als gevolg van de index. Er werden eveneens een aantal loonsverhogingen doorgevoerd, bij het ene kabinet al wat meer dan bij het andere, binnen de marges van hun kredieten, want ze bewaken hun uitgaven vrij strikt.

Sociale lasten werkgever en verzekeringen

De sociale lasten werkgever en verzekeringen zijn gestegen met 1,2 miljoen euro.

Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen bedragen 442,7 miljoen euro en bestaan hoofdzakelijk uit afschrijvingen op:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Immateriële vaste activa	16,1	13,5
Gebouwen en inrichtingswerken terreinen	22,7	12,4
Installaties	12,5	14,8
Meubilair en rollend materieel	42,6	35,6
Andere materiële vaste activa (leasing, erfpacht, recht van opstal)	1	1
Werken van burgerlijke bouwkunde	347,8	345,8
TOTAAL	442,7	423,1

Waardeverminderingen op vorderingen

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Waardeverminderingen op vorderingen (toevoegingen)	39,7	135,3
Waardeverminderingen op vorderingen (terugnages)	-5	-1,9
TOTAAL	34,7	133,4

2020 was uitzonderlijk omdat het Minafonds 131,4 miljoen euro voor zijn rekening nam. Het ging om belangrijke afvalheffingen met boetes waarbij uit voorzichtigheidsprincipe de nodige waardeverminderingen werden geboekt.

Voorzieningen

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Voorzieningen	1.442,4	111,8
Terugname Voorzieningen	-9,6	0
TOTAAL	1.432,8	111,8

De geboekte voorzieningen vindt men terug onder de rubriek 'Voorzieningen' van het passief van de Balans. Er werd voor 1.442,4 miljoen aan nieuwe voorzieningen aangelegd en er gebeurde een terugname van de voorziening van de niet opgenomen vakantiedagen voor een bedrag van 9,6 miljoen euro.

Andere bedrijfskosten

De andere bedrijfskosten bedragen 44.405,6 miljoen euro, een daling van 1,5% (700 miljoen euro) ten opzichte van 2020.

De andere bedrijfskosten bestaan uit:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Werkingsstoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	17.422,2	18.550,5
Interne verrichtingen DAB's	1.382,4	1.188,1
Werkingsubsidies aan derden (ex loonlasten onderwijzend personeel)	13.233,2	12.626,4
Werkingsubsidies – loonlasten onderwijzend personeel	9.599,7	9.274,2
Werkingsubsidies in natura	314,2	315,4
Kapitaalsubsidies aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	1.424,7	1.227,2
Kapitaalsubsidies aan derden	655,1	553,4
Projecttoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	6,8	9,0
Projectsubsidies aan derden	103,1	206,0
Rentetoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	188,1	410,8
Rentesubsidies aan derden	19,3	692,4
Minderwaarden op realisatie vorderingen	30,1	79,6
Schade- en andere vergoedingen	15,7	193,9
Overige	11,0	27,7
TOTAAL	44.405,6	45.354,6

De werkingstoelagen aan de rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring bedragen 17.422,2 miljoen euro. Dat is een daling van 6% of 1.128,3 miljoen euro t.o.v. 2020. Die daling is vooral te wijten aan het verminderen van het aantal coronamaatregelen bij de Vlaamse rechtspersonen omdat we ons in 2020 in een volledige lockdown bevonden. De daling wordt wel gedeeltelijk gecompenseerd door de toelagen die verstrekt worden in het kader van de Vlaamse Veerkracht.

De daling is het meest frappant bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. De toelagen naar deze rechtspersoon dalen met 1.528,7 miljoen euro. In 2021 werd er 772,7 miljoen euro herverdeeld vanuit de coronaprovisie naar het Fonds voor Innoveren en Ondernemen terwijl de herverdeling in 2020 2.182,7 miljoen euro bedroeg.

Bij het Vlaams agentschap voor Personen met een Handicap wordt een stijging 155,2 miljoen euro vastgesteld.

De kapitaaltoelagen aan de rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring bedragen 1.424,7 miljoen euro. Dit is een stijging met van 16,1% of 197,5 miljoen euro t.o.v. 2020. Deze stijging is vooral te wijten aan het verdwijnen van de coronamaatregelen en het verhogen van de reguliere kapitaaltoelage. De rechtspersonen waarbij de wijziging het grootst is in miljoen euro:

Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs	47,1
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel	35,9
DE VLAAMSE WATERWEG	48,3
Fonds Culturele Infrastructuur	-35,0
Fonds voor Innoveren en Ondernemen	91,1
Toerisme Vlaanderen	39,1
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	-66,0
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn	31,8

De toelage aan het Fonds Culturele Infrastructuur verdwijnt aangezien deze rechtspersoon werd stopgezet op 31 december 2021 en werd ingekanteld in het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Media.

De rentetolagen aan de rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring bedragen 188,1 miljoen euro. Dit is een daling van 222,7 miljoen euro of 54,21%. Deze daling wordt veroorzaakt door de interne verschuiving van de toelagen aan het VIPA en de verlaagde rentelasten van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs.

De werkingssubsidies aan entiteiten buiten de Vlaamse consolidatiekring en overige werkingsmiddelen aan de onderwijsinstellingen zijn gestegen met 615,7 miljoen euro of 4,88%. Dit is vooral toe te schrijven aan:

- De verschuiving van de verwerking van vermindering van de werkgeversbijdrage voor bepaalde doelgroepen (6^e SHV, federale operatoren) van rentesubsidies naar werkingssubsidies (+554 miljoen euro).
- De aanrekening van de inschatting van de jobbonus (+181,6 miljoen euro). De betalingen zullen pas in de volgende jaren gebeuren.
- De gestegen kost door het sociaal akkoord in de zorgsector (+146,9 miljoen euro) voor de verbetering van de loons- en arbeidsvoorwaarden en vermindering van de werkdruk
- De verminderde kost van de inkomensoverdrachten aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs door o.a. de gedaalde toegekende coronamiddelen (-46,9 miljoen euro)

Niet-recurrente bedrijfskosten

De niet-recurrente bedrijfskosten bedragen 180,2 miljoen euro en bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Niet recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen	0,0	38,9
Minderwaarden op realisatie vaste activa	15,3	193,0
Andere niet-recurrente kosten	164,9	5.331,7
Totaal	180,2	5.563,6

De andere niet-recurrente kosten van boekjaar 2021 bestaan verder uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar
---------------------	-----------------

Vlaamse Belastingdienst - rechtzetting verleden m.b.t. onroerende voorheffing gemeenten	30,7
Rechtzetting begintoestand financiering revalidatieziekenhuizen	84,7
Correctie niet opgevraagd kapitaal PMV (zie uitleg bij de rubriek financiële vaste activa (balans))	40,0
Rechtzetting schuldvordering AMORAS	6,1
Overige	3,4
Totaal	164,90

Niet-recurrente bedrijfskosten zijn eenmalige kosten. In die zin is vergelijking over de jaren heen niet relevant.

Financiële opbrengsten

De financiële opbrengsten bedragen 89,3 miljoen euro en bestaan uit volgende posten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Dividenden	56,3	23,9
Opbrengsten uit financiële vaste activa	7,3	9
Andere interesten	6,0	49,3
Andere financiële opbrengsten	6,5	7,1
Terugname van waardevermindering Financiële Vaste Activa	36,1	0,0
Meerwaarde op realisatie Financiële Vaste Activa	6,4	0,0
TOTAAL	118,6	89,3

De dividenden worden in de boekhouding opgenomen op moment van daadwerkelijke ontvangst ervan, hetgeen in overeenstemming is met de aanrekeningsregels in de ESR-verordening. De belangrijkste dividenden die in 2021 werden ontvangen zijn deze van Vlaamse Participatiemaatschappij (10,0 miljoen euro), Participatiemaatschappij Vlaanderen (8 miljoen euro), LRM (5,0 miljoen euro) en Ethias (32,6 miljoen euro).

De terugname op de geboekte waardeverminderingen voor een bedrag van 36,1 miljoen euro hebben betrekkingen op de deelnemingen in de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), Diestsepoort, Trividend cvba en het Vlaams Energiebedrijf. Deze meerwaarden kan men ook terugvinden onder de rubriek Financiële Vaste Activa van de balans.

Financiële kosten

De financiële kosten bedragen 204 miljoen euro en bestaan uit volgende posten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kosten van schulden	165,4	144
Andere financiële kosten	8,5	10,4
Niet-recurrente financiële kosten	30,1	95
TOTAAL	204,0	249,4

De kosten van schulden kunnen verder als volgt worden toegewezen:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Rente op PPS-projecten en erfpacht	25,8	29
Rente in het kader van de overname gemeentelingen	2,4	2,6
Rente op overheidsschulden	137,2	112,4
TOTAAL	165,4	144

De stijging van de rente op overheidsschuld gaat samen met de stijging van de overheidsschuld.

De niet-recurrente financiële kosten van 30,1 miljoen euro hebben betrekking op herwaardering op participaties in FINLAB, Gigarant, Technopolis en IMEC. Deze herwaarderingen kan men ook terugvinden onder de rubriek Financiële Vaste Activa van de balans.

INVLOED CORONAMAATREGELEN OP DE BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING

Dit is het tweede jaar op rij dat de coronapandemie een impact heeft gehad op de bedrijfseconomische boekhouding.

Invloed op het actief van de balans

De invloed op de balans bedraagt 136,9 miljoen euro in 2021 t.o.v. 75,7 miljoen euro in 2020.

	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aankoop Vaste Activa	4,3	4,0
Financiële Vaste Activa	0,0	62,5
Vorderingen op lange termijn	132,6	9,1
TOTAAL	136,9	75,7

In 2020 is er een kapitaalverhoging van 222,5 miljoen euro bij PMV gebeurd (volstort 62,5 miljoen euro), met als doel om naar aanleiding van corona achtergestelde leningen voor KMO's, startups en scale-ups in de markt te zetten.

De vorderingen op lange termijn stijgen met 122,3 miljoen euro. In 2020 werd er gestart met het toekennen van leningen om verschillende sectoren te ondersteunen tijdens deze pandemie. Zo werden er leningen toegekend voor handelshuur in 2021 voor een bedrag van 15,5 miljoen euro ten opzichte van 3,7 miljoen euro in 2020. In 2021 werd er ook een overbruggingskrediet aan taxibedrijven toegekend voor een bedrag van 0,6 miljoen euro. Aan Hefboom (cultuursector) werd zowel in 2020 als 2021 een lening toegekend voor een bedrag van respectievelijk 4,8 miljoen euro en 6,5 miljoen euro. Nieuw in 2021 zijn de sportnoodleningen (5,3 miljoen euro) en de heropstartleningen bedrijven (105,3 miljoen euro).

Invloed op de resultatenrekening

Dit is het tweede jaar op rij dat de coronapandemie een impact heeft gehad op het bedrijfseconomisch resultaat.

De bedrijfskosten van de pandemie bedragen 879,1 miljoen euro in 2021 t.o.v. 1.312,4 miljoen euro in 2020.

	Boekjaar	Vorig boekjaar
Diensten en diverse goederen	160,0	125,2
Personeelskosten	3,2	1,7
Werkingsstoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	276,2	566,9
Werkingsubsidies aan derden (ex loonlasten onderwijzend personeel)	438,3	437,2
Werkingsubsidies – loonlasten onderwijzend personeel	0,4	0,0
Projectsubsidies aan derden	0,7	13,1
Schade- en andere vergoedingen	0,5	168,2
TOTAAL	879,1	1.312,4

De kosten m.b.t. de diensten en diverse goederen zijn gestegen met 34,8 miljoen euro. Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan het vaccinatiebeleid.

De werkingstoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse overheid zijn dan weer gedaald met 290,7 miljoen euro door het verminderen van een aantal coronamaatregelen in 2021. In 2020 werden er namelijk een aantal premies toegekend aan bedrijven omdat we ons in een volledige lockdown bevonden.

Tot slot is er een enorme daling vast te stellen op de schade- en andere vergoedingen. Dit is te wijten aan de éénmalige tussenkomst in 2020 in de energiefactuur voorzien voor de tijdelijke werklozen door de pandemie.

Voor wat de bedrijfsopbrengsten betreft, is er een impact op de ontvangen werkingsubsidies. De drie belangrijkste posten waarop de impact van de coronacrisis duidelijk terug te vinden is, zijn:

	Boekjaar
Tussenkomst federale overheid in vaccinatiecampagne	213,1
Europese tussenkomst voor aankoop mondklappers	9,6
Terugvorderingen onterechte coronasteun	69,2

Als eerste is er een tussenkomst van de Federale Overheid in de kosten m.b.t. de eerste vaccinatieronde, die van start ging in december 2020 voor een bedrag van 213,1 miljoen euro voor aankoop, opslag en distributie van de vaccins, de werking van de vaccinatiecentra, de toediening van de vaccins in de residentiële zorgvoorzieningen, de communicatiekosten, kosten voor onderhoud van Vaccinatienet en databank, registratie en administratiekosten en kosten voor extern advies. Deze kosten vindt men terug onder de rubriek bedrijfskosten van de resultatenrekening en zijn gespreid over de boekjaren 2020 en 2021.

Verder is er een tussenkomst vanuit het Europees solidariteitsfonds voor een bedrag van 9,6 miljoen euro voor de aankoop van mondmaskers.

Ten slotte wordt er van het Fonds Innoveren en Ondernemen 69,2 miljoen euro teruggevorderd voor onterecht toegekende coronasteun.

INVLOED RELANCEMAATREGELEN OP DE BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING

Meer informatie m.b.t. de Vlaamse Veerkracht en de daaraan gekoppeld relancemaatregelen vindt men terug op de site [Vlaamse Veerkracht | Vlaanderen.be](https://www.vlaamseveerkracht.be)

Invloed op het actief van de balans

Onderstaande relancemaatregelen hebben vooral invloed gehad op het vast actief. Er werd namelijk voor 43,6 miljoen euro geïnvesteerd door de aankoop van gronden en terreinen (10,1 miljoen euro), werken van burgerlijke bouwkunde (29,7 miljoen euro) en investeringen in immateriële vaste activa (3,8 miljoen euro). Daarnaast was er invloed op de Financiële Vaste Activa. Er werd er een voorschot van 0,7 miljoen euro toegekend aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de investering in een grondenbank.

Maatregel	Miljoen euro
RELANCE BUDGET 128 - DIGITALE VAARDIGHEDEN	3,1
RELANCE BUDGET 13 - EEN GROTER EN VEILIGER FIETSNETWERK (INCL. FIETSTOEGANG ECONOMISCHE POORTEN EN JAAGPADEN) MAAKT DE FIETS EEN AANTREKKELIJKER VERVOERSMIDDEL EN HELPT ZO HET GEBRUIK VAN PERSONENWAGENS TE REDUCEREN	29,5
RELANCE BUDGET 15 - DIGITALE VERSNELLING LEERPLICHTONDERWIJS	0,1
RELANCE BUDGET 156 – JEUGDINFRASTRUCTUUR	0,1
RELANCE BUDGET 34 - VLAGGENSCHIPPROJECTEN NATUURGEBASEERDE OPLOSSINGEN	0,7
RELANCE BUDGET 35 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR – WATERLOPEN	0,4
RELANCE BUDGET 36 - NATTE NATUUR	10,1
RELANCE BUDGET 68 – KALEIDOS	0,4
Totaal	44,3

Invloed op de resultatenrekening

De bedrijfskosten bedragen 49.170,2 miljoen euro. Dit jaar is de invloed van de relancemaatregelen nog beperkt tot 298,7 miljoen euro waarvan op diensten en diverse goederen voor 8,1 miljoen euro, op personeelskosten voor 0,6 miljoen euro, op andere bedrijfskosten voor 290,0 miljoen euro. Het bedrag van de andere bedrijfskosten is inclusief de inkomens- en kapitaaloverdrachten binnen de consolidatiekring. Van deze bedrijfskosten wordt een gedeelte gerecupereerd van Europa via Recovery and Resilience Facility (RRF) voor een bedrag van 124,7 miljoen euro en via Brexit Adjustment Reserve (BAR) voor een bedrag van 5,0 miljoen euro.

De belangrijkste aanrekeningen zijn terug te vinden in onderstaande tabel:

Maatregel	Miljoen euro
RELANCE BUDGET 100 - ACHTERSTAND BIJ SUBSIDIES TEGEN LEEGSTAND VERMINDEREN	1,1
RELANCE BUDGET 103 - LANTIS - PFOS VERVUILING	20,6
RELANCE BUDGET 107 - INITIATIEVEN VANUIT VLAM VOOR DE PROMOTIE EN AFZET VAN PRODUCTEN, O.A. ALS GEVOLG VAN BREXIT	1,5
RELANCE BUDGET 108 - SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN (FINANCIËLE STEUN VOOR BEDRIJVEN, KOSTENVERLAGING VOOR DEELNAME AAN BEURZEN, ONDERSTEUNING VOOR BREXIT) + INZET VAN CONSULTANTS OM VLAANDEREN IN HET BUITENLAND TE PROMOTEN	5,6
RELANCE BUDGET 11 - VEB ENERGIE-EFFICIËNTIE VLAAMSE OVERHEID	1,1
RELANCE BUDGET 115 - DIGITALISERING RIZIV-SECTOREN	7,8
RELANCE BUDGET 118 - GROEIPAKKET: VERDER ZETTEN DIGITALISERING	5,8
RELANCE BUDGET 12 - VERLENGING EN UITBREIDING SLOOP- EN HEROPBOUWPREMIE	6,1
RELANCE BUDGET 128 - DIGITALE VAARDIGHEDEN	12,5
RELANCE BUDGET 13 - EEN GROTER EN VEILIGER FIETSNETWERK (INCL. FIETSTOEGANG ECONOMISCHE POORTEN EN JAAGPADEN) MAAKT DE FIETS EEN AANTREKKELIJKER VERVOERSMIDDEL EN HELPT ZO HET GEBRUIK VAN PERSONENWAGENS TE REDUCEREN	1,7
RELANCE BUDGET 138 - OPVOLGING ACTIEPLAN MENTAAL WELZIJN	1,5
RELANCE BUDGET 139 - OVERKOPHUIZEN	1,3
RELANCE BUDGET 141 - VERSTERKING AANPAK INTRA-FAMILIAAL GEWELD: CRISISOPVANG EN CRISISBEGELEIDING IN RESIDENTIËLE JEUGDZORG	1,2
RELANCE BUDGET 145 - BUITENSCHOOLSE OPVANG ONDERSTEUNEN	2,1
RELANCE BUDGET 146 - COMPENSATIEBESLUIT KO - EXTRA TUSSENKOMST IKT (INKOMENSTARIEF)	1
RELANCE BUDGET 15 - DIGITALE VERSNELLING LEERPLICHT-ONDERWIJS	2,6
RELANCE BUDGET 154 - INVESTERINGEN FILMSECTOR	4
RELANCE BUDGET 155 - IMPULS VAF OM PRODUCTIE VLAAMSE CONTENT TE VERHOGEN	4
RELANCE BUDGET 158 - SPENDING REVIEWS	1,2
RELANCE BUDGET 17 - EXTRA AANDACHT MEEST KWETSBAAREN	1,9
RELANCE BUDGET 18 - OPROEPEN OPLEIDING; VRAAGGERICHTE STIMULI WERKNEMERS; WERKPLEK-LEREN; REGIONALE PARTNERSCHAPPEN GERICHT OP MOBILITEIT EN TRANSITIE NAAR OPENSTAANDE VACATURES; DUAAL LEREN	18,6
RELANCE BUDGET 19 - VERSTERKEN LEVENSLANG BLIJVEN LEREN	1,4

RELANCE BUDGET 24 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR - OPEN RUIMTE	6,2
RELANCE BUDGET 32 - INNOVATIEVE PROJECTEN CIRCULAIR WATERGEBRUIK EN UITROL SLIMME MEETNETTEN	14,1
RELANCE BUDGET 34 - VLAGGENSCHIPPROJECTEN NATUREGEBASEERDE OPLOSSINGEN	2,5
RELANCE BUDGET 35 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR – WATERLOPEN	9,2
RELANCE BUDGET 36 - NATTE NATUUR	23,1
RELANCE BUDGET 37 - ASSET MANAGEMENT - AANPAKKEN CATG. 4 KUNSTBOUWWERKEN IN SLECHTE STAAT (O.A. BRUGGEN)	23,5
RELANCE BUDGET 39 - VERSNELLING INVESTERINGEN IN VEILIGE SCHOOLROUTES	4,1
RELANCE BUDGET 4 - CIRCULAIRE ECONOMIE - ASBEST (LOKALE BESTUREN)	2,2
RELANCE BUDGET 41 - MODAL SHIFT NAAR WATER - ALBERT-KANAAL (VERNELD VERHOGEN VAN BRUGGEN)	2,6
RELANCE BUDGET 45 - INZETTEN OP KWALITEIT EN 'GOOD GOVERNANCE' VAN WZC & VOORUITSCHUIF NIEUW BELEID	34,4
RELANCE BUDGET 50 - DIGITALISERING INTEGRATIE & INBURGERING	1,9
RELANCE BUDGET 56 - ACHTERLIGGENDE PROCESSEN GE-MEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING: ONBOARDING RAAMCONTRACT 2022	5
RELANCE BUDGET 57 - AIV: ONDERSTEUNING VLAAMSE EN LOKALE BESTUREN	2,8
RELANCE BUDGET 59 - ASSET MANAGEMENT AQUAFIN	9
RELANCE BUDGET 60 - BURGERPROFIEL EN E-LOKET	4
RELANCE BUDGET 67 - HFB: MODERNISERING CLOUD EN NETWERKINFRASTRUCTUUR	1,2
RELANCE BUDGET 7 - FINANCIERING FLANKEREND BELEID TRANSITIE OUDE ELEKTRISCHE VERWARMING EN TOEKOMSTBESTENDIG MAKEN VAN HET ELEKTRICITEITSNET	10,9
RELANCE BUDGET 74 - VASTGOEDINFORMATIE	2,5
RELANCE BUDGET 9 - RENOVATIES SOCIALE WONINGEN VERSNELLEN	15
RELANCE BUDGET 100 - ACHTERSTAND BIJ SUBSIDIES TEGEN LEEGSTAND VERMINDEREN	1,1
RELANCE BUDGET 103 - LANTIS - PFOS VERVUILING	20,6
RELANCE BUDGET 107 - INITIATIEVEN VANUIT VLAM VOOR DE PROMOTIE EN AFZET VAN PRODUCTEN, O.A. ALS GEVOLG VAN BREXIT	1,5
RELANCE BUDGET 108 - SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN (FINANCIËLE STEUN VOOR BEDRIJVEN, KOSTENVERLAGING VOOR DEELNAME AAN BEURZEN, ONDERSTEUNING VOOR BREXIT) + INZET VAN CONSULTANTS OM VLAANDEREN IN HET BUITENLAND TE PROMOTEN	5,6
RELANCE BUDGET 11 - VEB ENERGIE-EFFICIËNTIE VLAAMSE OVERHEID	1,1
RELANCE BUDGET 115 - DIGITALISERING RIZIV-SECTOREN	7,8

RELANCE BUDGET 118 - GROEIPAKKET: VERDER ZETTEN DIGITALISERING	5,8
RELANCE BUDGET 12 - VERLENGING EN UITBREIDING SLOOP- EN HEROPBOUWPREMIE	6,1
RELANCE BUDGET 128 - DIGITALE VAARDIGHEDEN	12,5
RELANCE BUDGET 13 - EEN GROTER EN VEILIGER FIETSNETWERK (INCL. FIETSTOEGANG ECONOMISCHE POORTEN EN JAAGPADEN) MAAKT DE FIETS EEN AANTREKKELIJKER VERVOERSMIDDEL EN HELPT ZO HET GEBRUIK VAN PERSONENWAGENS TE REDUCEREN	1,7
RELANCE BUDGET 138 - OPVOLGING ACTIEPLAN MENTAAL WELZIJN	1,5
RELANCE BUDGET 139 - OVERKOPHUIZEN	1,3
RELANCE BUDGET 141 - VERSTERKING AANPAK INTRA-FAMILIAAL GEWELD: CRISISOPVANG EN CRISISBEGELEIDING IN RESIDENTIËLE JEUGDZORG	1,2
RELANCE BUDGET 145 - BUITENSCHOOLSE OPVANG ONDERSTEUNEN	2,1
RELANCE BUDGET 146 - COMPENSATIEBESLUIT KO - EXTRA TUSSENKOMST IKT (INKOMENSTARIEF)	1
RELANCE BUDGET 15 - DIGITALE VERSNELLING LEERPLICHT-ONDERWIJS	2,6
RELANCE BUDGET 154 - INVESTERINGEN FILMSECTOR	4
RELANCE BUDGET 155 - IMPULS VAF OM PRODUCTIE VLAAMSE CONTENT TE VERHOGEN	4
RELANCE BUDGET 158 - SPENDING REVIEWS	1,2
RELANCE BUDGET 17 - EXTRA AANDACHT MEEST KWETSBAAREN	1,9
RELANCE BUDGET 18 - OPROEPEN OPLEIDING; VRAAGGERICHTE STIMULI WERKNEMERS; WERKPLEK-LEREN; REGIONALE PARTNERSCHAPPEN GERICHT OP MOBILITEIT EN TRANSITIE NAAR OPENSTAANDE VACATURES; DUAAL LEREN	18,6
RELANCE BUDGET 19 - VERSTERKEN LEVENSLANG BLIJVEN LEREN	1,4
RELANCE BUDGET 24 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR - OPEN RUIMTE	6,2
RELANCE BUDGET 32 - INNOVATIEVE PROJECTEN CIRCULAIR WATERGEBRUIK EN UITROL SLIMME MEETNETTEN	14,1
RELANCE BUDGET 34 - VLAGGENSCHIPPROJECTEN NATUURGEBASEERDE OPLOSSINGEN	2,5
RELANCE BUDGET 35 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR – WATERLOPEN	9,2
RELANCE BUDGET 36 - NATTE NATUUR	23,1
RELANCE BUDGET 37 - ASSET MANAGEMENT - AANPAKKEN CATG. 4 KUNSTBOUWERKEN IN SLECHTE STAAT (O.A. BRUGGEN)	23,5
RELANCE BUDGET 39 - VERSNELLING INVESTERINGEN IN VEILIGE SCHOOLROUTES	4,1
RELANCE BUDGET 4 - CIRCULAIRE ECONOMIE - ASBEST (LOKALE BESTUREN)	2,2
RELANCE BUDGET 41 - MODAL SHIFT NAAR WATER - ALBERTKANAAL (VERNELD VERHOGEN VAN BRUGGEN)	2,6

RELANCE BUDGET 45 - INZETTEN OP KWALITEIT EN 'GOOD GOVERNANCE' VAN WZC & VOORUITSCHUIF NIEUW BELEID	34,4
RELANCE BUDGET 50 - DIGITALISERING INTEGRATIE & INBURGERING	1,9
RELANCE BUDGET 56 - ACHTERLIGGENDE PROCESSEN GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING: ONBOARDING RAAMCONTRACT 2022	5
RELANCE BUDGET 57 - AIV: ONDERSTEUNING VLAAMSE EN LOKALE BESTUREN	2,8
RELANCE BUDGET 59 - ASSET MANAGEMENT AQUAFIN	9
RELANCE BUDGET 60 - BURGERPROFIEL EN E-LOKET	4
RELANCE BUDGET 67 - HFB: MODERNISERING CLOUD EN NETWERKINFRASTRUCTUUR	1,2
RELANCE BUDGET 7 - FINANCIERING FLANKEREND BELEID TRANSITIE OUDE ELEKTRISCHE VERWARMING EN TOEKOMSTBESTENDIG MAKEN VAN HET ELEKTRICITEITSNET	10,9
Totaal	278,8

JAARVERSLAG OVER BUDGETTAIRE RAPPORTERING BEGROTINGSJAAR 2021

In de jaarrekening werden de rapporten m.b.t. de begrotingsuitvoering telkens voorgesteld per afdeling en per begrotingsartikel. Behalve die traditionele voorstelling werd telkens een rapport toegevoegd met de cijfers per programma.

Middelenbegroting

Het detail van de uitvoering van de middelenbegroting werd opgenomen in VO 10 van de jaarrekening.

Afdeling 9: Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaal van de vorderingen voor Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geraamd op

Duizend euro 44.286.004

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2021

Duizend euro 44.298.745

Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaalbedrag van de vorderingen voor de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB) geraamd op

Duizend euro 2.160.554

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's verhogen de middelen met

Duizend euro 157.909

Dit brengt het totaal aan geraamde vorderingen op

Duizend euro 2.318.463

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2021

Duizend euro 1.701.918

Afdeling 6: Opname leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij aanpassingsdecreet, werd het bedrag voor opname van leningen geraamd op

Duizend euro 8.468.980

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2021

Duizend euro 3.978.673

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten

Het detail van de vastleggingskredieten voor gesplitste kredieten 2021 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11a VAK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap vastleggingskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 57.120.266

Naar aanleiding van het afschaffen van de vastleggingsmachtigingen werden de gestemde kredieten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om technische redenen in Orafin verminderd met

Duizend euro -3.447.009

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en herverdelingen vanuit de relanceprovisie naar variabele kredieten werd het vastleggingskrediet per saldo verlaagd met

Duizend euro -737.791

Die vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

Duizend euro 1.375.368

Dat brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 54.310.834

Het totaal van de **aangegeane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 49.559.727

Er werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -339.136 duizend euro. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, voor zover er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijdingen hebben betrekking op de volgende begrotingsartikels (alle bedragen in duizend euro):

Begrotingsartikel	Omschrijving	Overschrijding VAK
FB0-1FGD2GM-LO	Lonen - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S	-164
FB0-1FGD2GM-WT	Werking en Toelagen - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S	-118
FD0-1FGD2GL-WT	Werking en Toelagen - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING	-74
FD0-1FGD2HA-WT	Werking en Toelagen - STUDIEFINANCIERING	-161
GB0-1GIF2SX-LE	Leningen - VIPA	-89.501
JB0-1JAB2ZZ-LO	Lonen.	-232
JB0-1JDB2CA-WT	Werking en Toelagen - DOELGROEPVERMINDERINGEN SOCIALE ZEKERHEID	-47.349
JB0-1JDB2CB-WT	Werking en Toelagen - VOP	-2.016
JB0-1JDB2CC-WT	Werking en Toelagen - ACTIVERINGSUITKERINGEN	-3
JB0-1JDB2CG-WT	Werking en Toelagen - SECTORALE DOELGROEPVERMINDERINGEN	-4.338
JB0-1JDB2EA-PA	Participaties - DIENSTENCHEQUES	-5.939
MB0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-1.378
MB0-1MFH2LA-PA	Participaties - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	-18
MB0-1MFH2LY-IS	Interne Stromen - VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS	-87.526
MB0-1MHH5RY-PA	Participaties - DE WERKVENNOOTSCHAP	-2.455
MB0-1MIH2UB-LE	Leningen - KAPITAAL AMORAS	-1.571
MB0-1MIH2VB-PA	Participaties - SAMENWERKING MET NEDERLAND	-91.517
MC0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-637
MD0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-2.947
QB0-1QAX2ZZ-LO	Lonen.	-83
QB0-1QCE2OA-WT	Werking en Toelagen - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM	-5
QC0-1QAE2ZZ-LO	Lonen.	-471
QD0-1QAE2ZZ-LO	Lonen.	-104

QD0-1QCE2FA-WT	Werking en Toelagen - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	-154
SC0-1SJA2NA-WT	Werking en Toelagen - DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING	-122
SH0-1SKA2PB-PA	Participaties - VASTGOEDBEHEER	-54
SH0-1SKA2PB-WT	Werking en Toelagen - VASTGOEDBEHEER	-199
Totaal		-339.136

De belangrijkste overschrijdingen zijn het gevolg van:

De overschrijding op artikel GB0-1GIF2SX-LE met -89.501 duizend euro heeft te maken met het betalingsuitstel dat door de federale overheid aan de verzorgingsinstellingen werd gegeven voor de afrekening van een negatieve C2 in het kader van de A1/A3-financiering. Dit betalingsuitstel geldt voor 3 jaar, gelijkmatig verspreid over de periode 2021-2023. Het effect van het betalingsuitstel wordt door een niet-kasmatige lening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan VIPA gefinancierd.

De overschrijding voor een totaalbedrag van -47.349 duizend euro op het begrotingsartikel JB0-1JDB2CA-WT en de overschrijding voor een totaalbedrag van -4.338 duizend euro op het begrotingsartikel JB0-1JDB2CG-WT zijn het gevolg van hogere voorlopige afrekeningen voor 2021 op basis van de informatie m.b.t. de federale operatoren.

De overschrijding voor een totaalbedrag van -5.939 duizend euro op het begrotingsartikel JB0-1JDB2EA-PA is het gevolg van de toepassing van de sinds 2020 nieuwe aanrekeningsregels op basis van verbruik voor de dienstencheques, waarbij het moeilijk is te schatten is wat de jaarlijkse schommeling in het verbruik van de cheques zal zijn.

De overschrijding voor een totaalbedrag van -87.526 duizend euro op het begrotingsartikel MB0-1MFH2LY-IS werd geregistreerd om te ontvangen facturen (TOF's) te kunnen boeken bij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds. Deze DAB had enkel behoefte aan een herverdeling van vereffeningskredieten (wat ook gebeurd is), maar om systeemtechnische redenen is er ook vastleggingskrediet nodig om de vereffeningskredieten naar de DAB te kunnen overmaken.

Dit betreft dus een zuiver technische ingreep en is in feite geen overschrijding.

De overschrijding voor een totaalbedrag van -91.517 duizend euro op het begrotingsartikel MB0-1MIH2VB-PA heeft betrekking op de aan Nederland betaalde voorschotten in het kader van het project voor de bouw van een nieuwe sluis in Terneuzen.

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2021

Duizend euro 4.751.107

Van dat saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van 3.525.236 duizend euro overgedragen naar begrotingsjaar 2022.

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's vastleggingskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 1.637.618

Naar aanleiding van de herverdeling van/naar een DAB werd het vastleggingskrediet per saldo verhoogd met

Duizend euro 336.642

Die vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

Duizend euro 39.932

Dat brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 2.014.192

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 1.882.075

Bij de DAB's werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een bedrag van -7.874 duizend euro. Voor die overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, voor zover er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijdingen hebben betrekking op de volgende begrotingsartikels (alle bedragen in duizend euro):

Begrotingsartikel	Omschrijving	Overschrijding VAK
GBF-3GCF2ZZ-IS	Interne Stromen.	-208
HBJ-3HDI2ZZ-LO	Lonen.	-3
MBU-3MHH2RA-LO	Lonen - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR	-8
MCD-3MAH2ZZ-LO	Lonen.	-1.328
MCD-3MAH2ZZ-WT	Werking en Toelagen.	-19

MDU-3MHH2RA-WT	Werking en Toelagen - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR	-104
MDU-3MHH2RB-WT	Werking en Toelagen – BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN	-20
QBX-3QCE2DA-WT	Werking en Toelagen - PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM	-25
QDX-3QCE2FA-PA	Participaties - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEIDEN BEHEER	-6.159
Totaal		-7.874

De belangrijkste overschrijding bedraagt -6.159 duizend euro op het begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-PA. Dit betreft de verwerking van de inbreng van gronden door het Agentschap Natuur en Bos – Minafonds in de grondenbank Sigmoplan. Deze inbreng wordt ESR-matig verwerkt als een voorschot en wordt daarom geregistreerd onder de titel 'participaties'.

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2021

Duizend euro 132.117

Van dat saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van 73.181 duizend euro overgedragen naar begrotingsjaar 2022.

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor terugbetaling van leningen **vastleggingskredieten** gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 165.124

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 162.654

Bij de terugbetaling van leningen is er een onderbenutting van de vastleggingskredieten voor een bedrag van 2.470 duizend euro.

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningskredieten

Het detail van de vereffeningskredieten voor gesplitste kredieten 2021 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11b VEK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor MVG vereffeningskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 52.316.065

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en herverdelingen vanuit de relanceprovisie naar variabele kredieten werd het vereffeningskrediet per saldo verlaagd met

Duizend euro -21.046

Er werden geen overdrachten voor vereffeningskredieten voorzien bij decreetsbepaling.

Dat brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 52.295.019

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 48.389.147

Er werden overschrijdingen van vereffeningskredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -290.506 duizend euro. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, voor zover er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijdingen hebben betrekking op de volgende begrotingsartikels (alle bedragen in duizend euro):

Begrotingsartikel	Omschrijving	Overschrijding VEK
ECO-1ECB2BC-PA	Participaties - HANDELSHUURLENING	-15.845
FBO-1FGD2GM-LO	Lonen - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S	-164
FDO-1FED2EB-IS	Interne Stromen - HOGER ONDERWIJS - ANDERE	-127
FDO-1FGD2HA-WT	Werking en Toelagen - STUDIEFINANCIERING	-3.755

GB0-1GIF2SX-LE	Leningen - VIPA	-89.501
HB0-1HAX2ZZ-LO	Lonen.	-16
JB0-1JAB2ZZ-LO	Lonen.	-213
JB0-1JDB2CA-WT	Werking en Toelagen - DOELGROEPVERMINDERINGEN SOCIALE ZEKERHEID	-47.349
JB0-1JDB2CB-WT	Werking en Toelagen - VOP	-2.014
JB0-1JDB2CC-WT	Werking en Toelagen - ACTIVERINGSUITKERINGEN	-3
JB0-1JDB2CG-WT	Werking en Toelagen - SECTORALE DOELGROEPVERMINDERINGEN	-4.338
JB0-1JDB2EA-PA	Participaties - DIENSTENCHEQUES	-5.939
MB0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-1.375
MB0-1MFH2LA-PA	Participaties - ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	-18
MB0-1MHH5RY-PA	Participaties - DE WERKVENNOOTSCHAP	-2.455
MB0-1MIH2UA-WT	Werking en Toelagen - ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR	-17.853
MB0-1MIH2UB-LE	Leningen - KAPITAAL AMORAS	-1.572
MB0-1MIH2VB-PA	Participaties - SAMENWERKING MET NEDERLAND	-91.517
MC0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-637
MC0-1MIH2WA-WT	Werking en Toelagen - VLOT EN VEILIG SCHEEPVAART-VERKEER	-151
MD0-1MAH2ZZ-LO	Lonen.	-2.946
MD0-1MHH2QA-WT	Werking en Toelagen - ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR	-1.555
QB0-1QAX2ZZ-LO	Lonen.	-98
QB0-1QCE2OU-IS	Interne Stromen - VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)	-207
QC0-1QAE2ZZ-LO	Lonen.	-470
QD0-1QAE2ZZ-LO	Lonen.	-104
SC0-1SJA2NA-WT	Werking en Toelagen - DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING	-196
SH0-1SKA2PA-WT	Werking en Toelagen - BOUWPROJECTEN	-33
SH0-1SKA2PB-PA	Participaties - VASTGOEDBEHEER	-54
VR0-1VEA2ZZ-WT	Werking en Toelagen.	-1
Totaal		-290.506

Voor de toelichting bij de overschrijdingen kan grotendeels verwezen worden naar de overschrijdingen op de vastleggingskredieten.

De belangrijkste overschrijdingen die enkel betrekking hebben op vereffeningskredieten (en niet op vastleggingskredieten) zijn:

De overschrijding voor een totaalbedrag van -15.845 duizend euro op het begrotingsartikel EC0-1ECB2BC-PA heeft betrekking op de handelshuurleningen die werden toegekend aan bedrijven in het kader van de coronacrisis.

De overschrijding voor een totaalbedrag van -17.853 duizend euro op het begrotingsartikel MB0-1MIH2UA-WT werd geregistreerd om de te ontvangen facturen te kunnen verwerken.

Het saldo op de vereffeningkredieten bedraagt op 31.12.2021

Duizend euro 3.905.872

Er werden geen decretale overdrachtsbepalingen gestemd voor vereffeningkredieten met een saldo.

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's **vereffeningkredieten** gestemd voor een totaal bedrag van

Duizend euro 2.160.554

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en omwille van verhogingen of verminderingen van de ontvangsten werd het vereffeningkrediet per saldo verhoogd met

Duizend euro 157.909

Er werden geen overdrachten voor vereffeningkredieten voorzien bij decreetsbepaling.

Dat brengt het **totaal van de vereffeningkredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 2.318.463

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 1.558.170

Het saldo op de vereffeningkredieten bedraagt op 31.12.2021

Duizend euro 760.293

Er werd een overschrijding van vereffeningkredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -7.639 duizend euro. Voor deze overschrijding zal een bijkomend krediet worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, voor zover er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijdingen hebben betrekking op de volgende begrotingsartikels (alle bedragen in duizend euro):

Begrotingsartikel	Omschrijving	Overschrijding VEK
GBF-3GCF2ZZ-IS	Interne Stromen.	-98
HBJ-3HDI2ZZ-LO	Lonen.	-3
MBU-3MHH2RA-LO	Lonen - INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR	-8
MCD-3MAH2ZZ-LO	Lonen.	-1.328
MCD-3MAH2ZZ-WT	Werking en Toelagen.	-19
MDU-3MHH2RE-WT	Werking en Toelagen - LEEFBAARHEIDSPROJECTEN OOSTERWEEL	-24
QDX-3QCE2FA-PA	Participaties - WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER	-6.159
Totaal		-7.639

Voor de toelichting bij de overschrijdingen kan verwezen worden naar de overschrijdingen op de vastleggingskredieten.

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de terugbetaling van leningen **vereffeningskredieten** gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 165.124

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 162.654

Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2021 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11c VAK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

Duizend euro 709.270

Overeenkomstig art. 15 §2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Daarom bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2021

Duizend euro 466.259

Naar aanleiding van herverdelingen vanuit de relanceprovisie werd het vastleggingskrediet verhoogd met

Duizend euro 225.980

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten, inclusief verrekening voor verminderingen encours

Duizend euro 748.808

Dat brengt het **totaal van de vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 1.441.047

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 712.231

Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2021 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11c VEK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2021, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

Duizend euro 685.172

Overeenkomstig art. 15 §2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Daarom bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2021

Duizend euro 466.259

Naar aanleiding van herverdelingen vanuit de relanceprovisie werd het vereffeningskrediet verhoogd met

Duizend euro 21.048

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten

Duizend euro 984.383

Dat brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2021 op een bedrag van

Duizend euro 1.471.690

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt

Duizend euro 510.267

Samenvatting uitvoeringsrekening begroting

Onderstaande tabel geeft het samenvattend overzicht van het resultaat van de uitvoering van de begroting.

UITVOERING		2021
Uitgavenbegroting	Excl. DAB	48.899.414
	DAB	1.558.170
	Schuldaflossing	162.654
Totaal uitvoering uitgavenbegroting		50.620.238
Middelenbegroting	Excl. DAB	44.298.745
	DAB	1.701.918
	Leningen	3.978.673
Totaal resultaat middelenbegroting		49.979.336
Resultaat begrotingsuitvoering		-640.902

Volgende tabel geeft een overzicht van de (niet geconsolideerde) begrotingsuitvoering per beleidsdomein (Rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap)

Beleidsdomein	geraamde middelen	vorderingen	beschikbaar VAK	verbintenissen	beschikbaar VEK	verplichtingen
Financiën en Begroting	42.895.059	42.846.332	7.569.379	3.646.004	6.994.723	3.599.979
Economie Wetenschap en Innovatie	169.751	68.914	2.629.918	2.566.082	2.602.257	2.555.640
Onderwijs en Vorming	151.122	159.950	13.783.843	13.532.393	13.441.369	13.210.732
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	39.605	70.746	14.428.926	14.452.994	14.287.972	14.199.357
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	37.834	61.901	1.323.244	1.260.423	1.201.524	1.155.007
Werk en Sociale Economie	235.003	269.570	3.783.212	3.668.171	3.769.396	3.624.576
Landbouw en Visserij	24.511	12.691	189.600	168.904	179.780	152.305
Mobiliteit en Openbare Werken	337.656	373.480	4.257.837	3.896.150	3.760.240	3.670.654
Omgeving	371.790	417.170	2.520.345	1.953.123	2.361.097	1.720.186
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	23.673	17.991	5.128.151	4.994.800	5.030.925	4.878.070
Hogere entiteiten	0	0	137.426	132.914	137.426	132.908
DAB's	2.318.463	1.701.918	2.014.192	1.882.075	2.318.463	1.558.170
Leningen	8.468.980	3.978.673	165.124	162.654	165.124	162.654
Totaal	55.073.447	49.979.336	57.931.197	52.316.687	56.250.296	50.620.238

In de jaarrekening is de ESR-rapportering exclusief ESR-correcties opgenomen. Bij de rapportering van de geconsolideerde rekening 2021 wordt duiding gegeven bij het ESR-vorderingensaldo 2021 en de ESR-correcties.

Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering

Om de link tussen het bedrijfseconomisch nettoresultaat en het resultaat van de begrotingsuitvoering te maken, moeten de niet budgetrelevante boekingen uit de bedrijfseconomische resultatenrekening buiten beschouwing worden gelaten. Die aansluiting is terug te vinden in de jaarrekening van de Vlaamse Gemeenschap.